

Retkeilijä

SRL – 54 vuotta toimintaa Nro 1 Huhtikuu 2025

Kuva Sinikka Ranta

SUOMEN RETKEILYLIITTO ry

Retkeilijöiden ja
luontoliikkujien yhteisö.

Perustettu 1971.

Kansainvälisten Luonnonystävien
(Naturfreunde Internationale, NFI)
Suomen jäsenjärjestö.

Toimisto:

Valimotie 10
00380 Helsinki
puh. 045 1369 744

toimisto@suomenretkeilyliitto.fi

www.suomenretkeilyliitto.fi

www.facebook.com/suomenretkeilyliitto/

www.instagram.com/suomenretkeilyliitto/

www.nf-int.org

Palvellemme:

ti-to klo 9–16

Järjestösihteri:

Emilia Lehtomäki

Pankkiyhteys:

Nordea FI66 1521 3007 1194 58.

Retkeilijä-lehden toimitus:

Hannele Pöllä
puh. 040 504 8296
hannele.polla@kolumbus.fi
ISSN 0783-165X

Painopaikka:

PunaMusta Oy, Tampere

Lehti on luettavissa
näköislehtenä myös nettisivuilla
www.suomenretkeilyliitto.fi

Puheenjohtajan palsta

Retkeilijän onni

Suomi sijoittui maaliskuussa julkaistussa Maailman onnellisuusraportissa jo kahdeksatta kertaa maailman onnellisimmaksi maaksi. Raportin tulokset perustuvat kansalaisykselyyn, jossa noin tuhat ihmistä kustakin maasta arvioi oman elämänsä onnellisuutta. Vaikka moni suhtautuu Suomen ensimmäiseen sijaan huvittuneesti, sillä on visitt perusteensa.

Meidän retkeilijöiden onnellisuudelle on monta syytä. Suomen luonto on kaunis ja se on lähellä. Kaupunkipuistoihin ja lähimetsään on lyhyt matka ja luonnonsuojelualueiden korpia ja soita on ympäri maata. Ilma on puhdas ja vuodenaikojen vaihtelu tarjoaa erilaisia luontoelämyksiä ympäri vuoden. Jokaisenoikeudet antavat mahdollisuuden liikkua vapaasti luonnossa ja nauttia maan antimista. Valtio ja kunnat ylläpitävät ja huoltavat vaellusreitit, autiotupia, patikkapolkuja ja tulipaikkoja meidän kuljijoiden käyttöön.

Retkeilyliiton jäsenet muodostavat yhteisön, sosiaalisen verkoston, joka on tärkeä hyvinvoinnin ja onnen lähde. Yhdistykset tarjoavat kaveriseuraa niille, joilla ei ole omaa perhettä tai ystäväpiiriä. Yhdes-

sä retkeily ja yhdessä tekeminen yhdistävät. Kokeempien kanssa on helppo lähteä uudelle reitille ja uusiin paikkoihin. Toisilta saatu tuki ja välittäminen vahvistavat luottamusta ihmisiin ja elämään, mikä on tärkeä onnellisuuden lähde.

Retkeilyharrastus antaa mahdollisuuden irtautua arjen kiireistä ja luontoliikunta vähentää tutkitusti stressiä. Onko mitään parempaa kuin vaeltaa viikko Lapin tuntureilla tai Karjalan korvessa tietäen, että kaikki tarvittava on rinkassa, ruoka riittää, kengät eivät hierrä eikä telta vuoda. Nuotion äärellä ei tarvitse pöteä tai kiirehtiä. Kaikki on hyvin!

Hannele Pöllä
puheenjohtaja

Kiinteistötoimikunnan kuulumisia

Ukonjoella talkoillaan kevään aikana useampaan kertaan ja hommat aloitellaan heti, kun lumet ovat sulaneet riittävästi ja lämpötilat ovat reilusti lämpimän puolella. Todennäköisesti toukokuun alkupuolella pääsemme purkamaan saunan päädysä olevan puuliiterin, minkä jälkeen voimme alkaa maalata saunaa. Vuorilaudat ja räystään aluset maalataan valkoiseksi ja itse sauna käsitellään tervalla. Saunan lattiaan levitetään suoja-aine, ja silloin sauna on käyttökielossa 3–5 vrk tai niin kauan, kunnes lattiat ovat kuivuneet. Viikonloppuna 23.–25.5. tehdään muut talkoohommat kuten siivoamiset, puuhoito jne.

Saunatalkoisiin riittänee 4–5 henkilöä ja helatorstaina tarvitaan sitten useampi käsipari.

Ukonjoen talkoisiin tulijoiden tulee ottaa yhteys joko liiton toimistolle tai suoraan Ilmo Nousiainen huhtikuun aikana. Sitovat ilmoittautumiset tarvitaan mm. ruokahuollon takia.

Lapin majoilla Rihmakurussa ja Varkhanmukassa talkoillaan kesäkuun toisella viikolla 6.–13.6. Siellä tehdään normaali huoltotoimet, puuhoito, sii-

voukset jne. Rihmakuruun rakennetaan tulistelupaikka laavuihin, ja pitkospuutkin kaipaavat korjausta. Muitakin pienempiä korjauksia suoritetaan, mikäli aikaa jää. Talkoosiantäjä toimii Seppo Vähätaini.

Lappiin tarvitaan useampi talkoolainen: laavuntekoon 4–5 ja siivous- ja muihin hommiin 5–7 ihmistä.

Sitovat ilmoittautumiset liiton toimistolle tai Pauli T Komoselle toukokuun loppuun mennessä.

Talkoissa tarjotaan aamupala puuroineen, päiväkahvit, yksi lämmin ateria ja pienimuotoinen iltapala.

Matkustusohje talkoisiin

Hallituksen 29.3.2023 tekemän päätöksen mukaan talkoolaisille korvataan matkakulut edullisinta matkustustapaa käyttäen kuitteja vastaan tai oman auton käytöstä toteutuneita polttoainekuluja vastaan. Omalla autolla matkustettaessa korvaus lasketaan siten, että jos autolla matkustetaan yksin, korvataan polttoainekuluista 1/3. Jos autossa on kuljettajan lisäksi yksi matkustaja, korvataan 2/3 ja jos autossa on kaksi matkustajaa tai enemmän, korva-

taan kaikki polttoainekulut kuitteja vastaan. Peräkärry katsotaan yhdeksi matkustajaksi. Kiinteistötoimikunnan puheenjohtaja tai hänen valtuuttamansa talkoosiantäjä tarkistavat, että kuitit vastaavat talkoosuunnitelmaa. Kuitit tulee toimittaa liiton toimistolle kuukauden kuluessa talkoiden päättymisestä.

Yhteystiedot

Suomen Retkeilyliitto
045 136 9744
Pauli T Komonen
0400 350 515
Ilmo Nousiainen
050 543 1954
Seppo Vähätaini
0400 231 594

Tavataan talkoissa!
Pauli T Komonen

Yksi meistä SRL:ssa

Emilia Lehtomäki
Suomen Retkeilyliiton
järjestösihteeriksi

8 kysymystä Emilialle

1. Olet nyt hoitanut järjestösihteerin tehtäviä viime marraskuusta asti. Mikä on työssäsi parasta? Entä pahinta?

Parasta on yhteinen tekeminen teidän motivoituneiden vapaaehtoisten kanssa, jotka teette valtavasti hommia yhteiseksi hyväksi. Pahinta puolestaan on salasanat. Niitä on joka sormelle ja varpaalle.

2. Mikä Suomen Retkeilyliitossa kiinnosti työpaikkana?

Luonnossa liikkuminen ja vapaaehtoistyö ovat aina olleet lähellä sydäntä ja on mukava, että omalla työllä voi tukea toisia näissä asioissa. Samalla voi hyödyntää omaa osaamista, oppia uutta ja kehittää nykyistä työtehtävää.

3. Mitä harrastuksia sinulla on?

Koiran kanssa lenkkeily, kangaspuilla kutominen ja muut käsityöt.

4. Minkälaisia retkiä teet itse?

Retkeilemme mieheni ja koiran kanssa yleensä päiväretkiä vuodenajan mukaan. Talvella liikumme jäällä luistellen ja potkukelkkaillen taikka suksilla. Kesälomalla suuntaamme luonnonhelmaan asuntovaunun kanssa, jota pidämme tukikohtana lyhyemmille tai pidemmille vaelluksille pohjoismaissa. Loppukesästä tai syksyllä tykkäämme tehdä pidemmän vaelluksen.

5. Mikä on tärkein retkivarusteisi?

Kokoontaitettava muki, joka kulkee retkihousun taskussa. Sillä on hyvä kauhoa juomavettä puroista ja se toimii myös mittana, marjojen poiminta-astiana sekä kuivaruuan ennallistusastiana.

6. Onko retkillä tullut haastavia tilanteita?

Koiran kanssa vaeltaessa voi sattu aina jotain yllättävää. Kerran ampiainen pisti koiraa ja sen seurauksena koiran nappasi minua. Oltiin sitten molemmat loukkaantuneita, ehkä enemmän henkisesti kuin fyysisesti kuitenkin.

7. Mikä on tärkeintä luonnossa liikkumisessa?

Rauhoittuminen tähän hetkeen. Parasta aivolepoa on päästä hetkeksi sinne, missä kännykkä ei toimi.

8. Mikä on elämänselofiasia?

Kohdella muita kuin toivoisi itseä kohdeltavan.

Kuva: S. Mahla

Suomen Retkeilyliiton kämppien hinnat (jäsenille)

Varkhanmukka

	Hinta / vk	Hinta / vrk
Suaskumpu (korsu) (5–6 hengelle)	350 €	50 €
Kelokämpä (12 hengelle)	500 €	80 €
Tiira-kämpä (6 hengelle)	280 €	42 €
Liiteri-kämpä (4 hengelle)	170 €	15 € petipaikka

Rihmakuru

	Hinta / vk	Hinta / vrk
Rihma-1 (4 + 2 hengelle)	335 €	55 €
Rihma-2 (4 + 2 hengelle)	335 €	55 €
Rihma-3 (4 + 2 hengelle)	335 €	55 €
Jalasmökki (2 + 2 hengelle)	225 €	15 € petipaikka
Lämmitystolppa henkilöautolle		6 €
Lämmitystolppa asuntoautolle		15 €

Ukonjoki

	Hinta / vk	Hinta / vrk
Koko talo	750 €	140 €
Koko alue (sisältäen Einarin)	900 €	180 €
Huone	Hinta / vk	Hinta / vrk
Pitkäjärvi (10 hengelle)	450 €	70 €
Teräväpää (4 hengelle)	170 €	26 €
Tohli (4 hengelle)	170 €	26 €
Piilo (2 hengelle)	100 €	15 € petipaikka
Einari-maja (5 hengelle)	250 €	40 €

Käkkälö

	Hinta / vk	Hinta / vrk
4 hengelle Kesäaikaan 1.6.–30.9.	170 €	26 €

Lätäskurkkion majalle ei anneta varauksia kesälle 2023–2027.

Vihdin Retkeilijöitten viides kuntostartti Pajulahdessa 2025

Vuosi alkoi perinteisellä ja liikunnallisella kuntostartilla 7.–10.2025 Pajulahden liikuntakeskuksessa Nastolassa. Järvenpään Retkeilijöistä osallistui 6 henkeä ja Vihdin Retkeilijöistä 18. Mahtava joukkomme kokoontui neljäksi päiväksi Loppiaisen jälkeiseen kunnon kohotukseen ja jouluherkkujen sulatukseen.

Pajulahden Tuomo Nurminen oli koonnut meille sopivaa liikuntaa sekä sisällä että ulkona. Ohjelma mukaili viime vuosien hyväksi todettuja ”latuja”. Ulkolajeina meillä oli mm. boccian ja alppicurlingin pelaamista ryhmien välisinä kilpailuina. Olipa mukavaa kokeilla noitakin. Saimme valita halumme mukaan ulkotreeneinä joko kicksparkkia, lumikenkäilyä, hiihtoa tai läskipyöräilyä. Kävelyä sauvoin tai ilman voitiin toki harjoittaa, jos joku noista lajeista ei sopinut vartalolle/miellyttänyt. Jokainenhan sai toteuttaa treenejä oman kunnon ja voinnin mukaan. Läskipyöräily/fatbike sai monet innostumaan, koska pyörä tuntui keveältä ja tukevalta ajaa.

Sisätreeneinä meillä oli kuntosalilaitteisiin tutustumista ja treenausta, vesijumpaa ja uintia sekä

uintitekniikoiden opetusta. Niklas ohjasi tehokkaita vesiliikunnat. Jousiammuntaa sekä dartsin heittoa harjoiteltiin vuoroissa Joonahajaajan hyvällä opastuksella. Vennytetyt ja rentousharjoitukset olivat tarpeen ja asioita, joita meidän jokaisen pitäisi harjoittaa kehomme huoltamiseksi.

Torstai-iltana reippailimme Pajunpesän laavulle. Nuotion loisteessa nautimme kuumia juomia ja maukkaan voipullan. Tarinoimme ja lauleskelimme laavulla. Lähetimme kipinöiden matkassa taivaalle terveiset Mialle tästä mainiosta kuntostartti-ideoinnista

Viimeisenä päivänä reipas ja iloa pursuva ohjaajamme Ansku piti meille liikuntaa rennoin rytmein iskelmämusiikin tahdissa. Kaikki ihastuimme hänen innostavaan ja rempseään tapaansa ohjata tuotreeni. Ansku veti meille päätteesi tehokkaan kehonhuollon ja kiitostanssiksi esitti vielä boleron kilpatanssijan ottein. Olipas tehokas ja iloista mieltä tuova lopetus kuntostartille!

Saunominen ja avantouinti olivat iltaisin suosittua, ja virettäläisten harrastamaa tikkupeliä pelattiin aina, kun aika antoi myöten.

Jumppa vetreyttä.

Perjantaina ennen kotiin lähtöä meillä oli pieni päätös- ja palaute-tuokio. Palautteemme oli positiivista, ja esitimme lämpimän kiitoksen ohjaajillemme, Joonalle, Niklakselle ja Anskulle hyvin suunnitelluista ja tehokkaista treeneistä. Joku joukostamme mainitsikin kiitoksen siitä, etteivät treenit olleet pelkkää tuolijumpaa. Ohjaamme Niklas taas oli päin vastoin positii-visesti yllättynyt, että olimme niin innokkaita koettamaan uusia lajeja ja välineitä.

Aamiaiset, lounaat, välipalat ja päivälliset ovat Pajulahdessa run-

saat, raikkaat ja maukkaat. Kiitokset keittiöön! Kyllä niillä eväillä jaksoi liikkua. Majoitushuoneet olivat myös miellyttäviä, Pajulahdessa oli tehty tilojen kunnostusta sitten viime käynnin.

Lämmin kiitos järettäläisille ja virettäläisille runsaasta osallistumisesta sekä Pajulahden osaaville ohjaajille. Oli mukava tavata, toivotavasti tavataan taas ensi vuonna!

”Vierivät virettäläiset (sekä nyt tällä kertaa myös järettäläiset) eivät sammaloidu”, sanoi Mia aikoinaan.

Teksti ja kuvat: **Riitta Ojanne**

Varmasti tullaan ensi vuonnakin!

Rovaniemen Retkeilijät Villasukkaretkellä – hulvattoman hauskaa ja virkistävää!

Mitä kivaa ja uutta talviulkoilua voisimme tehdä yhdessä? Tällaisia pohdin muutama vuosi sitten. Villasukkaretki, miksipä ei. Ja tuumasta toimeen.

Järjestimme Rovaniemen Retkeilijöiden ihka ensimmäisen villasukkaretken metsäpoluille Rovaniemen Pöyliövaaran maisemiin. Olin käynyt edellisenä päivänä tiedustelemassa reittiä. Yöllä satoi sopivasti ihanaa keveää pakkaslunta, oli muutama aste pakkasta ja aurinko paistoi lähes pilvettömältä taivaalta villasukkaretken reipaille osallistujille. Vaihdoin parkkipaikalla kengät villasukkiin. Hieman kaikkia jännitti, miten kävely sujuu ilman kenkiä talvela. Villasukkakävely oli silloin kaikille ensimmäinen kerta. Ja hyvinhän se sujui. Innostuneita ilmeitä ja hymy naamalla – ennakkoluottomasti lähdettiin kokeilemaan ja kokemukseen oltiin tyytyväisiä.

Villasukkaretkestä on tullut jo lähes perinne, ja se on nyt yksi tapahtuma meidän toimintasuunnitelmassamme vuosittain. Tänäkin vuonna sitä ehdittiin jo kysellä. Kävimme villasukkailemassa maaliskuun alussa Ounasvaaralla, mikä on meidän paikallinen lähiliikuntapaikkamme, vain muutaman kilometrin päässä kaupungin keskustasta.

Pikku pakkakanen ja pehmeä uusi lumi on ihanteellinen keli harrastaa villasukkailua. Pakkaslumi ei tartu sukkiin pohjaan. Tämän vuoden villasukkaretkellä lumi oli märempää ja se tarttui jonkin verran sukanpohjiin muodostaen samanlaisia kovia pallukoita kuin koiran anturoiden väliin tulee vuosikalumella. Pystyimme samaistumaan, miltä tuntuu, kun lumi pakkautuu varpaiden väliin.

Tarvitset villasukkailuun useammat villasukat. Alimmaiseksi voit pukea ohuet merinovillasukat tai urheilusukat, joiden päälle kahdet tai kolmet villasukat. Päällimmäiseksi kannattaa pukea tiukemmat villasukat ja laittaa vaikkapa säärystimet, jotta sukat pysyvät jalassa eivätkä lähde valumaan.

Villasukkailua voi harrastaa kävelemällä valmiita polkuja pitkin tai sitten umpihangessa, kun ei tarvitse välittää meneekö lunta ken-

kiin. Harrastus kannattaa aloittaa pikkuhiljaa ja kokeilla ensin lyhyellä matkalla, koska jalkaterä, jalkapohja ja jalan lihaksen joutuvat hommiin ihan eri tavalla ilman kenkiä. Jalkapohja pääsee rullaamaan vapaasti ja se vaikuttaa koko kehoon.

Talvisessa metsässä kävely villasukissa on rentouttavaa ja virkistävää. Askel on kevyt ja siinä pääsee lähelle luontoa – vapauden tunne on koettava itse. Villasukkailu on hauskaa!

Teksti ja kuvat:
Jaana Hirvonen

Näillä eväillä pärjää: reipas retkimieli, sauvat ja hyvä seura.

Akka ei sano ei, kun ...

Kolmetoista reipasta akkaa ja yksi innokas karvakorva suuntasivat Tammelan maisemiin viettämään rämpimisviikonloppua. Tukikohdaksi toimi Kultakukkurin aittahuvila, jonne suurin osa retkikunnasta saapui perjantai-iltana. Ilmassa väreili odotus - innokkaimmat olisivat pinkaisseet rämpimään saman tien, mutta vielä piti maltaa mielensä. Illan hämärtyessä akat saunoivat, minkä jälkeen pelasivat nauruntäyteistä piirustus- ja kirjoituspelejä. Jokainen sai vuorolleen paljastaa, miten alkuperäinen sana oli muuttunut matkan varrella. Kaikki tuotokset olivat painokelpoista materiaalia!

Lauantaiaamun valjetessa akat nauttivat aamupalaksi puuroa, jonka päällä komeili Ukonjoen maastosta kerättyjä puolukoita. Retkitunnelmaan oli helppo virittäytyä, kun maa oli verhoutunut muutama sentin lumikerrokseen ja ilma tuntui talvisen raikkaalta. Torronsuon laidassa akkoja tervehdi jääpeitteiset pitkospuut. Askel askeleelta akkajoukko eteni suon halki, sauvat tukena ja varovaisuus matkakumppaninaan. Mukana kulki myös erikoisvaruste: sauva, joka oli kokenut katkeamisen, mutta saanut uuden elämän kilpisjärveläisellä latumerkillä vahvistettuna. Laavulla koitti ansaittu evästäuko lämpimän juoman ja eväiden äärellä, minkä jälkeen matka jatkui. Karvakorva hönksi menossa mukana aistien vapautta ympärillään. ”Mut kauas pilvet karkaavat, aivan turhaan niitä tavoitat...” lauloivat kaksi omassa tahdissaan ete-

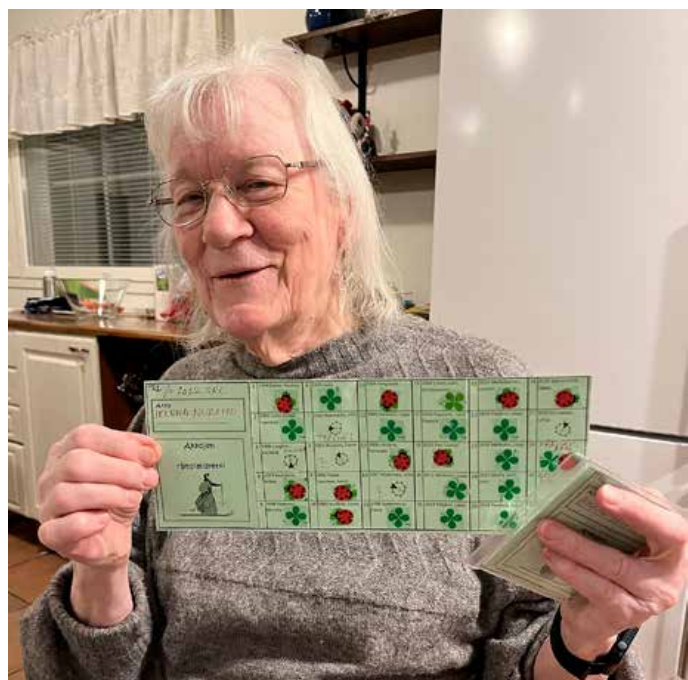
nevää akkaa. Katseillaan seurasivat, kuinka pilvet lipuivat taivaalla jatkaakseen matkaansa jonnekin tuntemattomaan. Kauas pilvet karkaavat, kuten kaikki, mikä on kaunistaa ja ohikiitävää. Hetkessä oli läsnä jotain symbolista ja taianomaista.

Palattuaan retkeltä akat palauttelivat voimiaan kotasaunan lempeissä löylyissä. Osa loihti ja kaikki söivät illalliseksi maistavaa linssikeittoa. Eikä siinä vielä kaikki: yksi akoista osoittautui letunpaistomestariksi. Kun liukuhihnalta syntyi kullanuskeita taidonnäytteitä, jotka katosivat pikavauhtia parempiin suihin makean hillon kera.

Sunnuntaiaamu tarjosi vielä viimeisen haasteen. Pihatien liukas jääkansi pisti akat kokeilemaan tasapainoilutaitojaan. Kaatumisia vältellen he suuntasivat Salmistonmäen lintutornille. Linnut eivät ilmeisesti arvostaneet akkojen seuraa – yhtäkään höyhenpeittoista ei näkynyt horisontissa.

Viikonloppu sai arvoisensa päätöksen, kun akat saivat rämpimispasseihinsa leppäkerttumerkit. Osalle merkintä oli ensimmäinen, kun taas toisilla oli jo enemmän rämpimisen historiaa kansien välissä. Passissa ei ole viimeistä voimasaolopäivää, vaan sitä voi täyttää aina uusilla seikkailuilla. Akat hyvästelivät toisensa haikain mielin. Oliko rämpiminen tosiaan päättymässä? Vai olivatko hyvästit alkusoittoa uudelle reissulle? Siitä ei ole epäilyttäkään: akka ei sano ei, kun seuraa va seikkailu kutsuu!

Teksti ja kuvat: **Kirsi Hakala**

Passi ei valehtelee. Yli 30 vuotta rämpimistä – ja seikkailu jatkuu!

Pitkospuut johdattavat, mutta akat määräävät tahdin.

Viihdyttäviä harrastuksia

Vihdin Retkeilijät ovat harrastaneet retkeilyn ja ulkotapahtumien lisäksi myös mukavaa ja yhteisöllistä toimintaa sisätiloissa. Näissä harrastuksissa ei huono sää ole esteenä, vaikkamme sokerista olekaan.

Keilausta on harrastettu vuodesta 2023 Nummellan ”Vihti Bowlingissa”, ja puolitoista tuntia sujuu sutjakkaasti keilapalloa heitellen, vai mitenkä oikea termi kuulukaan. Meillä on joukossa taitavia keilaajia jo entuudestaan, mutta itse kunkin taidot kehittyvät kerta kerralta. Itse tosin putsailen rännejä taidokkaasti, mutta täyskaatojakin onnistunut joskus saamaan. Vaikka laji on kilpailuhenkinen, niin itse kilvoittelen itseni kanssa yrittäen parantaa suoritustani ja koettaen löytää parasta käden asentoa keilapallon suhteen. Ehkäpä se vielä löytyy. Iloitsemme myös naapuriratojen täyskaadoista. Voi vain todeta, että meillä on keilatessa kivaa, eihän sen niin vakavaa tarvitse olla, kunhan yhdessä harrastetaan.

Keilaus oli alussa kerran kuussa, mutta vuodenvaihteessa aloimme keilata kaksi kertaa kuussa. Keilauskerrat on jo valmiiksi varattu sekä myös kolme rataa. Ilmoittautumisten jälkeen katsotaan sitten ratojen

tarve. Keilaajat jakavat keskenään ratojensa maksun. Joillakuilla on omat keilauskengät, mutta parilla eurolla saa kengät vuokrattua. Innostuneita keilaajia on joka kerta 10–16 henkeä.

Toinen yhteinen harrastuksemme on tikkupeli, Rommipeliksikin mainittu. Olemme pelanneet sitä kerran kuussa vuodesta 2022 lähtien. Peliin tarvitaan 3 pakkia kortteja ja 75 tikkua, joihin on kirjoitettu tehtävä, esim. ”Yhdeksän suora (puna-musta-vuorottelu)” tai vaikkapa ”Kolmen ristin suora ja 5 samaa numeroa”. Tehtävät ovat usein helppoja, mutta vaativiakin löytyy. Yhtä tikkua saa koettaa selvittää 3 kertaa. Käännetyt eli selvitetty tikut ovat pisteitä. Seitsemännen tikun pelikierroksen voittajan pitää lopettaa niin, että hän pystyy tyhjentämään kädestään pöytänsä kaikki korttinsa kerralla. Tärkeintä on hyvä peliporukka. Pelissä pärjää taidolla ja hyvää tuuriaikin tarvitaan. Peliä voi pelata 2–6 henkilöä. Pelaaminen on siitä mukavaa, että eipä siinä jouda ”joutavia” ajatella, peliä kun täytyy seurata tarkalla silmällä.

Osallistujia tähänkin meiltä löytyy runsaasti eli 10–16 henkeä.

Olemme pelanneet Kyllösten taloyhtiön kerhuhuoneessa ja tupa on tosiaan välillä hyvinkin täynnä. Pelaamme neljän, viiden tai kuuden hengen ryhmissä. Yhdistys kustantaa pelaajille kahvit ja teet – kahvileivän tuoja sovitaan aina edellisellä kerralla.

Sandströmin Ritva lanseerasi aikoinaan pelin meille, ja pienen harjoittelun sekä neuvonnan jälkeen alkoivat säännöt upota minunkin

päähäni. Ritva on saanut jakaa pelin ilosanomaa mm. Nummellan Eläkkeensaajat ry:lle, jossa pelistä on tullut myös suosittu.

Kevät koittaa, vaikka eipä täällä Vihdissä ole enää luntakaan jäljellä kuin pienissä kasoissa. Metsissä ja luontopoluilla on hyvä tepastella ja nauttia luonnosta. Mukavaa kevättä kaikille retkeilijöille!

Teksti ja kuvat: **Riitta Ojanne**

Muistoja Saamenmaalta

Ylös, ulos ja retkelle - sehän on retkeilijän perusasenne ja kun lähdetyksi tulee, näkemistä ja kokemista piisaa. Mutta tulee myös aika, jolloin – etenkin ikääntyessä – joutuu rakentamaan paljon muistojen varaan ja retkikokemusten mieleen palauttamiseen. Usko tai älä, mutta retken voi pysähtymällä ja mietiskelemällä – siis meditaatiolla – palauttaa lähes autenttisenä mieleen vielä vuosien kuluttua. Kas tässä yksi esimerkki:

On syyskuu vuonna 2008 ja olemme Lapissa, Sodankylässä. On ajeltu hissuksiin etelästä kohden pohjoista, edessä on jännittävä viikko. Sodankylään on tullut saksalainen ryhmä, joka on kiinnostunut saamelaisista, Lapin vanhoista metsistä, saamelaisesta shamanismista ja elämäntavasta ylipäätään. Kuinka saamelaiset pärjäävät porokarjansa kanssa, millaista käytännön työtä tehdään.

Kaksiviikkoisen retken on suunnitellut Saksasta takaisin Suomeen palannut suomenruotsalainen Nina Michael, johon olimme tutustuneet vuosina 1997–99 toteutetun humanitäarisen avustusprojektin yhteydessä. Tuolloin toimitimme kahden eri lähetyksen muodossa tuhatkunta avustuspakettia Kuolan saamelaisille, jotka olivat sitten Neuvostoliiton romahtamisen hakemassa uudelleen elintilaa etniselle ryhmälleen. Projekti onnistui vaikeista ulkoisista olosuhteista huolimatta hyvin ja tämäkin tapahtuma oli tietyllä tavalla seurausta yleisen mielenkiinnon lisääntymisestä saamelaisia kohtaan.

Ninan pitikin johtaa suunnitteleman retki, mutta kun tapasimme Sodankylässä tapahtuman alkua edeltävänä iltana, Nina oli hei-

Armi ja Timo Palojoki Joikun Kodalla vuonna 2021.

kossa hapessa. Oliko se flunssaa vai olisiko kaksiviikkoisen tapahtuman vetäminen muuten ottanut ”hengen päälle”? Joka tapauksessa hän kysyi minulta, olisinko valmis ottamaan vetovastuun tästä retkestä. Ohjelma oli olemassa ja se oli valmiiksi pohjustettu, kyse oli vain koko retken vetämisestä.

Kova paikka, täytyy myöntää. Olin kuitenkin jo työelämässä joutunut useampaan kertaan tilanteisiin, jossa piti ottaa ”homma haltuun”. Kun yhdessä todettiin, että mitään muuta vaihtoehtoa ei ollut sillä hetkellä nähtävissä, oli vastuu otettava vastaan ja tehtävä se mitä tehtävissä oli.

Seuraavana aamuna lähdettiin

sitten linja-autolla reissuun. Aluksi suuntana oli Sodankylän seutuvilla oleva saksalainen, toisen maailmansodan aikainen hautausmaa Rovaniemen Norvajärvellä. Sitä pidettiin yllä saksalaisen perineyhdistyksen toimesta – ja pidetään edelleen. Kerrottiin saksalaisten rintamavastuusta koko Suomen Lapin osalta, taisteluista eri rintamilla ja tietenkin sodan loppuvaiheista. Saksalaiset joukot joutuivat perääntymään pohjoiseen ja samalla tuli poltettua koko Lappi lähes maan tasalle. Taistelua käytiin kaikkialla ja teiden varsilla olevat vanhat puut, kuuset ja männyt kertoivat vieläkin tarinaa tuosta ajasta: joka paikasta löytyi vanhoja kuusia,

joiden keskivaiheilta runko haaurtui kahdeksi tai mäntyjä, joiden runkoon oli tullut mutka rungon katkettua ammuksen räjähtämisen seurauksena. Se osa ryhmää, joka oli kuullut luonnonsuojelijoiden istumalakoista hakattavaksi aiotujen vanhojen suojelemiseksi, kävi vähän hiljaiseksi; vanhojen metsien tuhot jo toisen maailmansodan aikana näkyivät edelleen maisemassa.

Retkestä riittäisi kerrottavaa paljonkin: kuultiin luentoja saamelaisten asemasta kalottialueella, käytiin katsomassa vanhoja rakennuksia, kirkkoja ja kirkkotupia ja vihdoinkin tehtiin neljä-viisi päivää poroaitaa ja turvekotaa Vuotsossa

Nattasen huipulla Armilla kivi kädessä.

Saamelaiset majat.

Armi ja Timo Palojoen erämaa-aitauksella Hukkamaalla, parikymmentä kilometriä Vuotsosta länteen. Radio Nova soi poroaitauksella yötä päivää. Siellä olivat aitaüksessä Timon ja Armin "turistiporot" valmiina syksyn ja talven palveluksiin. Radio oli päällä yötä päivää sen vuoksi, koska alueella liikkui molemmin puolin poroaitausta kaksikin karhua.

Armin saamelaisuudessa shamanistisilla perinteillä oli paljon merkitystä. Hänen aviomiehensä Timo vakuutteli, että hänellä todellakin oli parantavia ja elähdyttäviä voimia hallussaan. Tämä ulottuvuus retkellämme muuttui vahvaksi todellisuudeksi vieraillessamme saamelaisen pyhällä vuorella Pyhä-Nattasella. Linkutin keppi kourassa Nattaselle, sillä vanha kuntosalilla hankittu polvinivelen revähdyks alkoi taas vaivata. Vierelläni tunturiin nousi Armi-rouva kantaen kässissään ja sylissänsä punertavaa kivemukuraa. Mikä oli tarkoitus? Armi kertoi, että tuo kivi oli hänen isoäitinsä kotipaikan kivirauniosta Inari-järven rannalta. Isoäiti oli ollut saamelaisnoita, perinteisiä taitoja ja hallitseva shamaani. Hänen voimansa oli niin mahtavaa, että se oli tarttunut jopa asuinpaikan kiviin.

Pyhä-Nattasen huipulla kuvattiin komeina avartuvia maisemia ja ihailtiin tunturin kaunista kerrostunutta kivirakennelmaa, joka kaukaa katsottuna muistutti yhdessä tunturin kanssa naisen rintaa, etenkin Saariselän suunnasta katsottuna. Sitten istahdettiin rinkiin ja Armi kertoi sylissänsä lämmenteen kiven ja isoäitinsä tarinaa. Nyt hän asetti meidät ympärään istumaan, pitämään hetken kiveä sylissänsä ja toivomaan jotakin itselle tärkeää. Kivisteleävää polvea ja menossa olevaa tärkeää vetovastuuta ajatellessani mietin, että jos tuo polvi tästä asettuisi, niin saattaisi projekti vetovastuineen ja tulkin-tehtävineen ehkä onnistua.

Joinkin ajan kuluttua lähdettiin alas kohden entistä Sompiojärven rantaa. Puolessa välissä rinnettä yhtäkkiä huomasi, että olin unohtanut kepin Pyhä-Nattasen huipulle. Tapahtumasta on nyt lähes seitsemäntoista vuotta. Kävelen edelleenkin ilman keppiä...

Teksti: **Ilpo Rossi**

Kuvat: **Eva Michl, Joikun Kota**

Hämeenlinnan Retkeilijät täytti 45 vuotta

Hämeenlinnan Retkeilijät juhli 45 vuotta seuran perustamisesta syyskokouksensa yhteydessä 16.11.2024 menneitä hauskoja muistellen ja tulevaa miettien. Seura on perustettu nykyisellä nimellään eräänä joulukuun 10. päivän iltana hämeenlinnalaisen keittiön pöydän ääressä vuonna 1979.

Juhlan puhujaksi oli pyydetty perustaja- ja kunniajäsen Jukka Jokinen, joka muisteli miten seura syntyi ja millaisia seikkailuja nuoruuden intoinen joukko koki. Syntysanatkin oli sattumoisin lausuttu pöydän äärellä, kun Juhani Manninen, joka oli ollut Helsingissä asuessaan jo perustamassa Työväen Retkeilyliittoa, sekä Keijo Nummenpää ja Jukka Jokinen istuivat iltaa ravintolassa. Paikkakunnalle kaivattiin omaa retkeilyseuraa, joka haluttiin silloisen Työväen Retkeilyliiton jäsen seuraksi. Varsinaisessa perustamiskokouksessa oli mukana myös nykyinen kunniapuheenjohtaja Pertti Laaksonen, seuran toinen elossa oleva perustajajäsen.

Jukka Jokinen mietti että seuralle oli sosiaalinen tilaus, koska mukaan liittyi pian noin sata jäsentä, alku oli heti vauhdikas ja

toiminta vilkasta. Joukko järjesti lähitapahtumien lisäksi kimpaparetkiä liiton majoille ja kauemaksikin. Hullun huimia olivat mm. matkat Leningradiin tai pakulla Pariisiin. Siihen aikaan yöpyminen onnistui jopa Eiffeltornin juurella. Lapin vaelluksilla kampeet olivat mitä ne silloin olivat, flokkimakuupusseja ja muita.

Jälkikäteen voi ihailla, ettei pioneerijoukolla päätä palellut. Kohta synnyttyään HäRet järjesti parit liiton retkeilypäivät ja ryhtyi hankkimaan omaa kämppää. Talkoilla se nousikin Padasjoen puolelle Taruksen alueelle porukalla puretun hirsitalon hirsistä ja muusta käyttökelpoisesta. Kun salama poltti rakkaan kämpän heinäkuussa 1994, seura oli jo kunnostanut vanhasta kesämökistä toista tukikohtaa Hattulan Vanajaniemeen, ja pisti lopulta pystyyn kaksi uutta kämppää kummallekin tonteille.

Kun vuodet ovat vierineet, kuinka ollakaan samat pioneerin ponnistukset alkavat painaa ikääntyvää seuraa. On melkoisen ylellisyys, että vajaan sadan jäsenen seuralla on kaksi omaa tu-

kikohtaa hyvillä paikoilla, toinen Vanajanselän rannalla ja toinen Evon kupeessa Taruksen retkeilyalueella. Samalla ylläpito on alati kasvava haaste. Seuran vuodet ja ikääntyminen näkyivät myös marraskuussa juhlassa. Viisi vuotta aiemmin 40-vuotisjuhlan yli satapäinen väki täytti suuren salin, nyt mukaan jaksoi parikymmentä eläkeläistä. Seura saa keksiä itseään uudelleen muuttuvien aikojen mukaan. Ei liene aivan outoa liitossamme. Mutta jutut vanhoja muistellessa olivat maukkaita, samoin kakut ja muut juhlaherkut.

Iloisempi asia lopuksi. Liitto palkitsi nostalgisin kultaisiin TRL-ansiomerkein viisi seuran hyväksi toiminutta härettiläistä. Jutun kuvassa vasemmalta alkaen ovat liiton puheenjohtaja Hannele Pöllä, perustajajäsen Jukka Jokinen sekä palkituista Jouni Kononow, HäRetin puheenjohtaja Seija Niemelä, Pauli Jaakkola ja Markku Karvonen. Palkituista Tapani Myllykylä ja Ritva Makkula eivät päässeet paikalle.

Teksti: **Markku Karvonen**

Kuva: **Tiina Roisko**
(juhlan ei-eläkeläinen)

Samoojien retkikimara

Uudenvuoden aamuna parikymmentä Salpausselän Samoojaa karisteli unet silmistään ja patikoi Viuhan luonnonsuojelualueella kohti Kaarlammin laavua kera nuotioeväin. Retken veti Hulkosen Juha, joka myös antoi informaatiota alueesta. Talvisin laavun ohittaa pelkästään hiihtoreitti. Kuljimme hissukseen sen viertä varoen tallomasta uudenkarheita latuja. Alue sijaitsee 8–9 km päässä Lahden keskustasta, on noin 100 hehtaarin kokoinen ja metsämaastoltaan vaihteleva. Sieltä löytää kesäisin monimuotoista aarniometsän tunnelmaa, mutta tällä retkellämme hiutaloituvasta lunta valkeaan maisemaan. Pakkanen oli asetunut sopiviin lukemiin, eikä kylmä päässyt puraisemaan.

Laavu ja nuotiopaikka olivat hyväkuntoisia, tulet saatiin ripeästi sytytettyä ja makkarat sekä banaanit pääsivät paistumaan. Vuoden ensimmäisen päivän myötä tuli virallistettua retkivuosi alkavaksi luontoliikunnan, seurustelun ja raikkaan happihypelyn merkeissä.

Helmikuussa Samoojat etsivät kuutamoretkellään täysikuuta, mutta kuu pysytteli sitkeästi harmaan pilvitaivaan kätköissä. Lähdimme suunnistamaan pimenevään iltaan Pippon ja Nikkilänmäen sekä E75-ohitustien väliselle alueelle, Härkämäen laavulle. Maastoa voisi sanoittaa osin kaupunkimiljöön ja metsäluonnon sekoitukseksi, niin lähellä retkireitti kulkee teollisuus- ja lähiöalueita. Katoksellinen laavu oli sijainnistaan huolimatta säästynyt ilkeältä, sen yhdessä totesimme, kun pääsimme perille. Nurmion Helena viritteli kuutamosta tunnelmaa lausumalla herkistytävän kuurunon. Saimme siis kulttuurista mukana tähän yhteiseen hetkeen nuotiotulen loimutellessa.

Maaliskuun Samoojat aloittivat perinteisellä Kymijärven hiihdolla. Sääolosuhteet ovat kuitenkin parina viimeisenä vuotena vaikuttaneet niin, että hiihtämisen lisukkeeksi on otettu patikointi. Nyt oli kaksi uskaltanut suksille, lopuilla retkeilijöillä oli vain sauvat mukanaan. Lähdimme kahdenkymmenen ihmisen joukolla sauvomaan Kariston asuinalueen lävitse autuaallisen kirkkaassa aurinkosäässä. Voisi sanoa, että kevät oli julistet-

Parhaat retkiherkut: lettua ja makkaraa.

tu alkavaksi, niin helottavan upea oli ilma. Leo ja Topi sonnustautuivat etukäteisjoukkueeseen eli ehtivät rannalle sytyttämään nuotiota valmiiksi. Sanottakoon, että heillä oli kyllä hieman autoetua matkan taittumisessa.

Tulen ääressä paistoimme lettua, ja muutaman pohjaan palaneen plättöjen jälkeen homma alkoi sujua. Kansainvälisyyttä tuli kuvaan mukaan, kun Keski-Kiinasta ja Filippiineiltä kotoisin olevat opiskelijatyöt innostuivat paistamisen saloihin ja hoitivat loput taikinat. Ketolan Leon tarjoama nuotiokahvi kruunasi tapahtuman ja sunnuntaitretken.

Teksti ja kuva: **Tuula Hauhia**

Karjalan retkeilijät ulkoilivat naistenpäivänä

Talvi oli poikkeuksellinen hiihtomahdollisuuksien suhteen Itä-Suomessakin. Laturetket oli peruttu, ja niinpä suuntasimme 17 hengen porukalla ulkoilemaan Joensuun kaupungin Lykynlammen ulkoilualueelle. Osa porukasta hiihti, osa käveli koirien kanssa talvipolun. Ladut kuin polutkin olivat huippukunnossa, aurinko paistoi, ilmassa oli tilaussään ja hiihtoloma- viikon tuntua. Liikkumisen jälkeen

maistui nuotiolla tuoreet munkit ja tietenkin nuotiomakkarat. Samalla asiantuntijajäsenemme kertoili alueen kuulumiset.

Lykynlammen tilanne on ajan-kohtainen, sillä Joensuun kaupunki on suunnitellut alueen myymistä paikataksaan heikentynyttä taloustilannetta. Alueen metsät ovat hyvässä kunnossa ja arvokkaat maiseman sekä maaston vuoksi kaupunkilaisille, jotka käyvät Lykyn-

lammella hiihtämässä, kävelemässä, marjastamassa, sienestämässä ja syömässä herkullisia munkkeja Joensuun Ladun talvisin pyörittämässä kahviossa. Vastakkain ovat puuntuotannolliset, ympäristölliset ja virkistysarvot. Karjalan Retkeilijätkin allekirjoittivat eri yhdistysten laatiman mielipidekirjoituksen paikallislehteen kehottaen kaupunkia säästämään alueen virkistyskäytössä ja kartoittamaan erityisiä luon-

toarvoja. Toivottavasti kaupungin päättäjät ymmärtävät tämän vain 10 kilometriä kaupungin keskustasta sijaitsevan monipuolisen alueen arvon!

Päivän loppuksi maittoi vielä Lykynlammen ilmainen lauantaisauna.

Teksti: **Merja Mäkelä, Tuula Riikonen**

Kuva: **Tarja Makkonen**

Luonnon merkkipäiviä vuonna 2025

- 22.4. Kansainvälinen Äiti Maan päivä (YK)
- 2.–11.5. Valtakunnallinen Pyöräilyviikko
- 16.5. Suomen lasten metsäretkipäivä
- 12.–18.5. Lasten lintuviikko (BirdLife Suomi)
- 20.5. Maailman mehiläispäivä (YK)
- 22.5. Luonnon monimuotoisuuden päivä (YK)
- 5.6. Maailman ympäristöpäivä (YK)
- 8.6. Maailman Merien päivä
- 9.6. Maailman Muuttolintujen päivä (YK)
- 15.6. Luonnonkukkien päivä
- 28.8. Itämeripäivä
- 30.8. Suomen luonnon päivä
- 7.9. Kansainvälinen päivä puhtaan ilman puolesta (YK)
- 16.–22.9. Euroopan Liikkujan Viikko
- 22.9. Auton vapaapäivä
- 6.–12.10. Energiansäästöviikko
- 28.11. Älä osta mitään -päivä
- 5.12. Kansainvälinen maaperäpäivä (YK)

Polvikosken kivikko.

Melomassa Koitajoella

Ylä-Koitajoen erämainen jokiosuus sijaitsee 40 kilometrin etäisyydellä Ukonjoen kämpältä. Tämä 25 kilometrin pituinen osuus alkaa pohjoisessa rajavyöhykkeeltä ja päättyy etelässä rajavyöhykkeelle. Hattuvaarasta lähtevän tien varressa on paljon muistumia 1940-luvun räihinästä.

Alueella sijaitsee hyvin merkitty ja varusteltu Tapion taival ja Pirhun kierto. Joen yli menee kaksi vetolauttaa. Pehmeiköt ylitetään pitkospuilla. Autiotupia on neljä ja laavujakin löytyy. Joen tuntumaan pääsee sekä pohjois- että eteläosassa autolla. Näistä on paljon iloa melojalle.

Ajoimme pitkäaikaisen retkikaverin Jussin kanssa Verkkopudaksen autiotuvalle toukokuun 2024 lopussa. Helsingin seudulta oli sen verran matkaa, että emme haaveilleet vesille pääsystä samana päivänä.

Aamulla ajoimme auton louhoksen tuntumaan parkkiin. Siitä oli lyhyt kantotaival Koidanvaaran laavulle. Joen toiselta puolelta Tapion taipaleen parkkipaikalta on myös kohtuullinen kävelymatka. Sieltä tuli parivaljakko reppulautan kanssa. He jättivät varusteet laavulle ja lähtivät ajamaan auton Polvikoskelle.

Joki on mukava melojalle. Useassa kohdassa oli kuitenkin kaatunut puita joen yli ja niitä kierrettiin, ylitettiin tai alitettiin. Mitenköhän reppulautta kestää? Lienee parasta nousta maalle, mutta ei sekään ole helppoa jos törmä on jyrkkä. Jo retkeä suunnitellessa totesin nämä puut ilmakuvissa.

Jokilaaksossa on paljon entisiä uomia ja monin paikoin joki polveilee voimakkaasti. Toisinaan törmän yli näkee joen alajuoksulle. Tällaisessa maastossa on paljon viehättäviä leiripaikkoja joen äärellä ja houkuttelevia uimarantoja.

Pysähdyimme laavulle ruokailemaan. Siitä vähän matkan päässä oli Polvikoski, jossa oli meille liikaa kiviä. Otimme kajakit kantaan ja nostimme ne tien yli joen varteen. Muut kosket olivat helppoja. Kivet näkyivät tai veden väreily paljasti niiden sijainnin. Koskissa olevat kivet ovat ajan saatossa pyörityneet, joten muovikajakin tai reppulautan kanssa on turvallinen olo.

Päätimme päivän Hanhikosken autiotuvalle. Päivä oli ollut lämmin eikä lämmitykselle ollut tarvetta. Tein lopuksi pienen kävelylenkin ja kävin tarkastamassa parkkipaikan ja kävin tarkastamassa parkkipaikan ja kävin tarkastamassa parkkipaikan ja kävin tarkastamassa parkkipaikan. Jokitörmä vaikutti hankalalta kajakin noston kannalta ja hytysiä tuntui

siellä korvessa riittävän.

Päivälle ennustettiin ukkosta ja sadetta, joten lähdimme aamulla rivakasti liikkeelle. Laskimme jokea pitkin rajavyöhykkeelle ja palasimme laavulle. Olimme jättäneet päivän aikana tarvittavat varusteet autiotuvalle. Kajakkeihin jätimme tarpeettomia varusteita.

Palasimme autiotuvalle, keitimme aamukahvit ja lähdimme jalkapatikkaan. Etelän suunnasta lähestyi ukkosen kumu. Pääsimme Niemipuron viehättävälle autiotuvalle kuivina ja muutaman minuutin kuluttua seurasimme katoksen alla raekuuroa. Kaksi kalamiestä ei onnistunut ajoituksessa yhtä hyvin. He olivat alueella ensimmäistä kertaa, joten mitään kalavinkkejä ei saatu. Siimat oli heti vedessä.

Jatkoimme kävelyä pohjoiseen, mutta sateen uhkaa oli edelleen. Pidimme rivakkaa vauhtia. Kengät ja lahkeet kastuivat varvikossa ja selkä muusta syystä. Pääsimme Polvikosken sillan alle suojaan viime hetkellä ennen tiikusadetta.

Keitimme ruokaa ja kahvit ja pohdimme taktiikkaa. Sateen uhka oli ilmeinen. Päädyimme siihen, että Jussi jää Polvikoskelle Palokankaan taukopaikalle ja minä jatkan polkuja pitkin hakemaan auton.

Matkalla kohtasin Retki-lehden

toimittajan, jonka kanssa ihastelimme hienoja maastoja ja kummastelimme kulkijoiden vähäistä määrää. Hikisenä saavuin autolle juuri sateen alkaessa.

Autoilimme Jussin kanssa katsoimassa itäpisteen. Sillä alueella pääsee rajavyöhykkeen sisälle niin, että näkee järvestä olevat rajapyykit. Palasimme yöksi Leimuukämpän autiotuvalle.

Seuraavana aamuna ajoimme Lakonkankaan parkkipaikalle ja haimme kajakit 700 metrin päästä. Kun melonta Koitajoella oli sujunut rivakasti, ehdimme paluumatkalla melomaan ja yöpymään myös Koloveden kansallispuistossa.

Teksti ja kuvat: **Jukka Tarkkala**

Lisätietoja:

Yleiskartta melontaretkestä: <https://www.trekkari.fi/wp-content/uploads/2024/07/Yla-Koitajokiyleiskartta.pdf>

Metsähallituksen julkaisu alueen historiasta: <https://julkaisut.metsa.fi/julkaisu/villia-ittaa-kesytonta-lantta-yla-koitajoen-alueen-ja-ilo-mantsin-historiaa/>

Tiilitehtaan rakennus on säilynyt hyvässä kunnossa.

Kulttuurikävelyn kohteena Jokelan historia

Järvenpään retkeilijät ovat perinteisellä kulttuurikävelyllä yleensä perehtyneet seudun taiteilijoihin, mutta viime helmikuussa kävely toteutettiinkin teemalla ”Jokela 150 vuotta”. Tuusulan pohjoinen taajama Jokela oli aikoinaan vilkas teollisuuspaikkakunta, jonka kehitys lähti vauhdilla liikkeelle, kun Helsingin-Hämeenlinnan rautatie avattiin 1862.

Vierailimme ensin Jokelan Tiilitehtaalla, jossa Tuusulan museon intendentti Jaana Koskenranta kertoi tehtaan toiminnasta. Alueella oli tiilenvalmistukseen hyvää savea, ja junalla tiilet voitiin kuljettaa pääkaupunkiseudun rakennustyömaille. Jokelan Tiilitehdas aloitti toimintansa 1874. Tehtaan pe-

rustaneet insinöörit August Hilden ja Theodor Tallqvist ostivat tiilitehdasta varten noin 123 hehtaaria peltoa ja metsää, ja tehtaan yhtey-

teen perustettiin myös suuri maatala. 1910-luvun alussa tehtaalla valmistui vuosittain jopa 8 miljoonaa tiiltä ja se oli tuolloin tuotannol-

taan Suomen suurin tiilitehdas.

Tiilen lisäksi Jokelassa valmistettiin mm. tärkkelystä, vanua, tilitikkuja ja maatalouskoneita. Työpaikkoja tarjosivat myös Fenniapesula, Jokelan Saha, Oy Sörnäs Ab:n laatikkotehdas sekä silkki-kutomo.

Tehtaalta lähdettyä kiersimme Jokelan keskustan lampien kautta Jokelan työväentalolle, jossa tutustumme talon historiasta kertovaan näyttelyyn Aarno Järvisen opastuksella. Työväentalolla oli kahvitarjoilu ja pientä suolaista. Kulttuurikävely keräsi Jokelaan peräti 32 osallistujaa.

Jokelan lammet tunnetaan myös joutsenten pesinnän ansiosta.

Teksti: **Hannele Pöllä**

Kuvat: **Erkki Sivula**

Tehtaan opastaulut kertovat tehtaan historiaa.

Saimaannorpan pesintää autetaan vapaaehtoisvoimin

Saimaannorppa on Suomen ainoa kotoperäinen nisäkäs ja yksi maailman uhanalaisimmista ja harvinaisimmista hylkeistä. Jääkauden jälkeisen maankohoamisen seurauksena norppa jäi eristyksiin muista norpan alalajeista yli 9 000 vuotta sitten. Norpan voi tavata missä päin Saimaata tahansa, todennäköisimmin Savonlinnan ympärillä Pihlaja- ja Haukivedellä. Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistot sijaitsevat keskeisillä norppa-alueilla.

Norppakanta pieneni 1980-luvun alkupuolelle asti metsästyksen, kalanpyydyskuolleisuuden ja pesimäaikaisen vedenpinnan vaihtelun vuoksi. Tuolloin aloitettujen suoje-

lutoimien ansiosta kannan koko on hiljalleen kasvanut ja norpat ovat jo palanneet pesimään useille alueille, joilta ihminen oli ne aikoinaan hävittänyt. Viime vuoden lopulla saimaannorppien määräksi arvioitiin yli 495 yksilöä.

Saimaannorppaa uhkaavat vaaralliset kalanpyydykset, ilmastonmuutos, pesimäympäristön häviäminen rantarakentamisen seurauksena, ihmisen toiminnasta aiheutuva pesinnän häiriintyminen, kannan pieni koko ja perinnöllisen monimuotoisuuden väheneminen.

Saimaannorppa synnyttää poikasensa helmi–maaliskuussa pesään, jonka emo kaivaa lumikinokseen. Pesä suojaa poikasta eli kuut-

tia kylmyydeltä ja pedoilta. Vähälumisina talvina jäälle ei synny pesimiseen sopivia lumikinoksia, minkä vuoksi saimaannorppille on kolettu apukinoksia vuodesta 2014 lähtien. Kaikkiaan puolet tehdyistä apukinoksista on ollut norppien käytössä makuu- ja poikaspesinä. Lauhoina talvina, kuten viime talvena, jopa 80–90 prosenttia havaituista kuuteista käyttää emon apukinokseen kaivamaa pesää.

Apukinostöihin osallistuu Metsähallituksen ja WWF Suomen lisäksi Itä-Suomen yliopisto ja Suomen luonnonsuojeluliitto. Tänä vuonna oli mukana 350 paikallista vapaaehtoista, jotka tekivät suurimman osan apukinoksista, kukin

omalla vastuualueellaan.

Tulevaisuudessa, lauhjojen talvien yleistyessä apukinosten kolaaminen ei todennäköisesti riitä tai ole edes mahdollista. Niinpä norppien avuksi on kehitetty kelluvia keinopesiä, ja täksi pesimäkaudeksi niitä on asennettu maastoon jo 40. Kokemus on osoittanut norppien hyväksyvän myös keinopesät kuuttien suojaksi.

Lue lisää WWF:n sivuilta ja tule mukaan suojelemaan norppia: <https://wwf.fi/lahjoita/liity-kummiksi/saimaannorppa-kummi/>.

Lähde: Luontoon.fi, Metsähallitus, WWF, Luonnonsuojeluliitto

Kuva: **Juha Taskinen** / Luonnonsuojeluliitto

Hostellijärjestön 90-vuotisjuhlatarjous

Suomen Hostellijärjestö juhlii tänä vuonna 90-vuotista taivaltaan. Juhlavuoden kunniaksi he tarjoavat Suomen Retkeilyliiton jäsenille alekoodin HOSTELLIT90, jolla saa Hostellijärjestön verkkokaupassa matkapuhelimeen ladattavan Kansainvälisen mobiilihostellikortin 10 euron hintaan.

Kansainvälisellä hostellikortilla saa 10 %:n alennuksen majoit-

tuksesta Hostelling International (HI) hostelleissa Suomessa ja ulkomailla sekä muita matkailuetuja. HI hostelleja on noin 3000 lähes 60 maassa.

Tarjous on voimassa juhlavuoden ajan, päättyen 31.12.2025. Tarjous on saatavilla vain jäsenjärjestöjen kautta eli tietoa tarjouksesta ei löydy Hostellijärjestön verkkosivuilta tai muista kanavista.

Vapepa – vapaaehtoisten auttajien verkosto

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu on yli 50 järjestön tai muun yhteistyötahon verkosto, jonka hälytysryhmät tukevat viranomaisia onnettomuuksissa ja muissa kriisitilanteissa. Useimmiten Vapepa hälytetään kadonneen ihmisen etsintään, mutta vapaaehtoisia tarvitaan myös esimerkiksi antamaan henkistä tukea, ohjaamaan liikennettä ja auttamaan evakuoinneissa. Vapepan auttajat toimivat maalla, vesialueilla ja ilmassa.

Vapepan toimintaan voi tul-

la mukaan jokainen, joka haluaa auttaa muita käytännönläheisellä tavalla. Vapepan jäsenjärjestöt järjestävät koulutuksen kaikille vapaaehtoisille. Vuonna 1964 pe-

rustetussa Vapepassa toimii ympäri Suomen yhteensä yli 13 000 vapaaehtoista yli 1000 hälytysryhmässä maalla.

Rovaniemen Retkeilijät ry on

osallistunut aktiivisesti Vapepan toimintaan ja kannustaa muitakin yhdistyksiä samaan. Ensin kannattaa olla yhteydessä paikalliseen Vapepa-organisaatioon, jotka löytävät Vapepan nettisivujen osiosta Toimikunnat (www.vapepa.fi/toimikunnat). Vapepassa voi toimia monissa eri tehtävissä, mutta maastoetsintätehtävät lienevät meille retkeilijöille tutuimpia.

Lähde: **Vapepa**

Kuva: **SPR**

Vapaaehtoinen
pelastuspalvelu

Hannu Puhalainen Rovaniemen Retkeilijöiden kunniajäseneksi

Hannu Puhalainen on toiminut vuosien ajan Rovaniemen Retkeilijöiden puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana. Hannu on kantanut suuren vastuun seuran toiminnasta, vetänyt vaelluksia, järjestänyt ulkomaanmatkoja sekä bussimatkoja kansallispuistoihin ja ollut mukana järjestämässä muita retkiä ja tapahtumia. Lisäksi Hannu on toiminut Suomen Retkeilyliiton puheenjohtajana ja on edelleen liiton hallituksessa.

Hannu on omasta pyynnöstään jättänyt pois seuramme hallinnollisista tehtävistä, mutta hän on edelleen seuramme aktiivinen jäsen.

Rovaniemen Retkeilijät ry nimensi Hannu Puhalaisen kunniajäsenekseen kevätkokouksessa 26.3.2025.

puheenjohtaja
Seppo Vähätaini

Tervetuloa mukaan!

Suomen Retkeilyliitto ry on 16 itseenäisen jäsenyhdistyksen liitto. Yhdistykset järjestävät patikointi-, vaellus-, hiihto-, pyöräily-, melonta- ja muita retkiä omilla lähiseuduillaan ja luontokohteissa ympäri Suomen. Lisäksi Retkeilyliitto järjestää koko jäsenistölle suunnattuja tapahtumia.

Käy katsomassa omaa paikkakuntaasi lähin yhdistys nettisivuillamme www.suomenretkeilyliitto.fi, valikosta Tietoa/Liity jäseneksi. Järjestösihteerimme Emilia Lehtomäki vastaa mielellään kysymyksiin tiistaista torstaihin klo 9–16, puh. 045 1369 744 tai sähköpostilla toimisto@suomenretkeilyliitto.fi. Voit täyttää nettisivuilla myös lomakkeen.

Liittymällä paikallisyhdistyksen jäseneksi saat monia jäsenetuja

- Voit osallistua Retkeilyliiton ja paikallisyhdistysten retkiin, koulutuksiin ja muihin tapahtumiin.
- Retkeilet aina turvallisessa seurassa, kokeneiden retkeilijöiden kanssa.
- Voit käyttää Retkeilyliiton kämppiä Länsi-Lapissa ja Pohjois-Karjalassa edullisesti.
- Paikallisyhdistysten omat tilat ovat jäsenten käytettävissä.
- Voit lainata retkivarusteita yhdistykseltä, joten sinun ei heti tarvitse investoida omiin tarvikkeisiin.
- Joillakin paikallisyhdistyksillä on jäsenalennuksia paikkakunnan palveluihin.
- Saat kaksi kertaa vuodessa Retkeilijä-lehden.
- Voit yöpyä Hostellijärjestön majapaikoissa jäsenhintaan.

Luontoa tutkimassa

Lasten luontokerhossa on viihdyty luonnossa leikin avulla. Olemme oppineet tuntemaan metsän tavallisimmat eläimet, kasvit ja puut. Sekä lapset että vanhemmat ovat olleet innostuneita.

Olemme kokeneet yhdessä luonnon pieniä ihmeitä. Talvella tutkimme tuoreita eläinten jälkiä ja innostuimme leikkimään ketua, kävelimme jäällä ja osallistuimme lintubongauspäivään.

Mielestäni olemme onnistuneet herättämään lapsissa vastuuntuntoa kaikkea elollista kohtaan. Lapsille tulee helposti surullinen mieli, kun he näkevät jonkun käyttäytyvän luonnossa vastuuttomasti. Olemme nähneet, että nuotiota on pidetty kalliolla ja roskia on heitetty luontoon. Luonnosta huolehtiminen on sama kuin elämästä huolehtiminen.

Olemme luontokerhossa oppineet myös pukeutumaan sään mukaan niin, että ulkoilusta voi aina nauttia. On ollut hauska huomata,

että tämä on ollut hyvä oppi myös aikuisille.

Eväsreppu ja eväät ovat edelleen tärkein osa kerhon toimintaa. Lapsille eväät maistuvat aina, ja joskus on vaikea odottaa eväshetkeä.

Me kerhon ohjaajat olemme

huomanneet, että ahkera kerhoon osallistuminen on kehittänyt lasten itsevarmuutta ja vastuullisuutta.

Tänä keväänä saimme Kierrätysmyllyltä lahjaksi suurenuslaseja ja niiden kanssa luonto muuttui hetkeksi isoksi laboratorioiksi, jossa

lapset innostuivat tutkimaan pienen pieniä ötököitä. Lapset oppivat tekemään aivan omia havaintojaan luonnosta, vieläpä täysin omaehtoisesti, ilman aikuisten ohjausta.

Teksti ja kuvat: **Paula Tiirakari**

Retkeilyliiton nuoria jäseniä Oivangissa

Helmikuussa The International Young Naturefriends (IYNF) järjesti viestintään keskittyneen koulutusohjelman Oivangin nuoriso- ja luontomatkailukeskuksessa. Tapahtumaan osallistui 26 nuorta 12 eri maasta, ja osallistujien ikä vaihteli 16–30 vuoden välillä. Suomesta koulutukseen osallistui kolme nuorta.

Koulutuksen aiheena olivat vuorovaikutustaidot, disinformaatio ja vaikuttaminen. Sen lisäksi osallistujat kävivät läpi muun muassa argumentointia ja kampanjasuunnittelua. Käytännön harjoituksena osallistujat saivat toteuttaa kampanjan, missä harjoiteltiin vapaaehtoistoiminnan organisointia ja koordinoitua. Kampanjat ovat nähtävillä IYNF:n somekanavilla ja kotisivuilla.

IYNF:n tapahtumiin kuuluu myös paikallisen kulttuurin huomioiminen - ja Suomessa kun oli tiin niin osallistujat pääsivät lumikenkäilemään, saunomaan ja rohkeimmat jopa pulahtamaan hyiseen avantoon revontulten loisteessa. Sen lisäksi osa koulutuksen sisällöstä järjestettiin ulkona, missä raikas talvi-ilma ja luminen maisema toivat uuden ulottuvuuden oppimiseen.

Oivangin nuoriso- ja luontomatkailukeskus on aktiivinen Erasmus+ -keskus, joka järjestää säännöllisesti kansainvälisiä nuorisovaihtoja. Tämä tapahtuma oli yksi esimerkki siitä, kuinka luonnonläheinen oppimisympäristö voi inspiroida ja vahvistaa nuorten kansainvälistä yhteistyötä, viestintätaitoja ja vaikuttamisosaamista.

Suomessa järjestetty koulutus on osa laajempaa tapahtumakokonaisuutta. Toinen osa järjestetään toukokuussa Ranskassa ja siihen voivat hakea IYNF:n kautta kaikki 16–30-vuotiaat. Suomen retkeilyliitto on IYNF:n jäsenjärjestö, minkä vuoksi Retkeilyliiton jäsenet maksavat matalamman osallistumismaksun. Matkustaminen IYNF:n tapahtumiin tapahtuu maateitse ja matkakulut korvataan osallistujille tiettyyn rajaan asti.

Teksti: **Noor Assad**

Kuvat: **IYNF, Eve Virta**

Yhdessä eteenpäin!

Suomen Retkeilyliiton liittokokouksen yhteydessä 3.-4.5.2025 järjestetään jäsentapahtuma, johon ovat liittokokousvaltuutettujen lisäksi tervetulleita kaikki jäsenet eri puolilta Suomea. Tapahtumapaikka on hotelli Nuuksiossa Espoossa. Tapahtumassa keskustellaan liiton tulevaisuudesta ja käsitellään kaikille yhdistyksille ja jäsenille yhteisiä asioita. Tavoitteena on saada jäseniä osallistumaan, innostumaan, ideoimaan ja kehittämään toimintaa yhdessä. Tervetuloa!

Suomen Retkeilyliiton liittokokous 3.-4.5.2025

Lauantaina 3.5. Ohjelma käynnistyy klo 12 maittavalla buffetlounaalla. Varsinainen liittokokous alkaa klo 13. Liittokokouksen jälkeen kuullaan Metsähallituksen Luontopalvelujen tervehdys sekä Suomen Luonnonsuojeluliiton esitys metsä- ja suoluonnon nykytilasta. Lopuksi keskustelemme Suomen Retkeilyliiton toiminnan suuntaviivoista ja tavoitteista lähivuosille.

Kello 18.30 on vuorossa päivällinen, rantasauna ja illanvietto.

Sunnuntai 4.5. Nautimme varhaisen aamiaisen, jonka jälkeen kuulemme yhdistysten alustuksia jäsenhankinnan keinoista, perhetoiminnasta, kummiseurojen yhteistyöstä, yhdistyksen taloushallinnon työkaluista sekä retkien turvallisuusasioista. Suunnitteilla on ryhmätöitä ja muuta vuorovaikutusta, jotta saadaan kaikki ideat yhteiseen käyttöön.

Ohjelman jälkeen teemme opastetun patikoinnin Nuuksion kansallispuistossa. Lounas on vuorossa klo 12.30, ja sen jälkeen lähdemmekin kotimatalle.

Kustannukset: Kahden päivän kokouspaketti 99 e/hlö ja lauantain kokouspaketti 48 e/hlö. Lisäksi yöpyjät maksavat majoituksesta 62,50 e/hlö (2-hh) ja 105,00 e/hlö (1-hh). Yhdistykset voivat tukea omien jäsentensä osallistumista.

Saapumisohjeet: Hotelli Nuuksion osoite on Naruportintie 68, 02860 Espoo. Omalla autolla saapuvat poistuvat Helsinki-Turku-moottoritietä Nuuksion liittymästä 110-tielle, mistä on viittoitus perille (ensin Siikajärventietä pitkin ja sitten Naruportintielle).

Kuljetus: Järjestämme kuljetuksen Helsingin rautatieasemalta hotelliin lauantaina 3.5. klo 10.45.

Ilmoittautuminen: Sitovat ilmoittautumiset viimeistään 16.4.2025 Retkeilyliiton toimistolle (toimisto@suomenretkeilyliitto.fi). Kerro ilmoittautumisen yhteydessä mahdolliset allergiat ja kuljetustarpeet. Ilmoittautumisen jälkeen osallistumismaksusta lähetetään lasku ja tarkemmat tiedot ohjelmasta ja järjestelyistä.

Lisätiedot: Järjestösihteeri Emilia Lehtomäki, ti-to puh. 045 1369 744 tai sähköposti toimisto@suomenretkeilyliitto.fi.

Tapaamisiin!

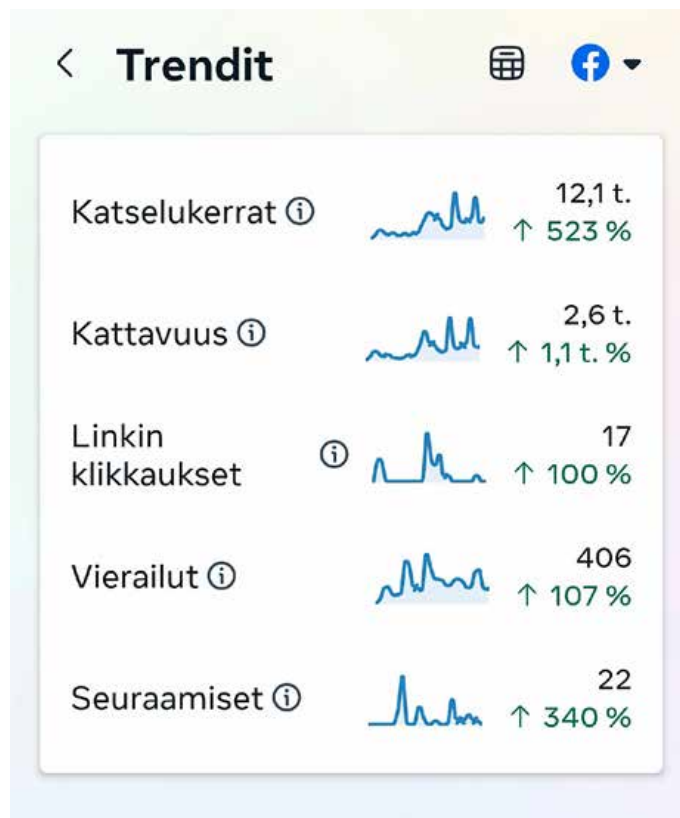
Työn jälkiä näkyvissä

Olen viime maaliskuun aikana suorittanut Suomen Retkeilyliitossa AMK-opintoihini liittyvää harjoittelua. Tehtäviksi sovittiin kämppien käyttöohjeiden ja oppaiden päivittäminen, automaattisen varausjärjestelmän kartoittaminen sekä kämppien markkinoinnin tehostaminen.

Olen päivittänyt kaikkien kämppien käyttöohjeet selkeämmiksi ja käyttäjäystävällisemmiksi lisäämällä mukaan kuvia ja lähialueiden palveluita. Uudet ohjeet kertovat, mitä kukin kämpppä sisältää ja tekevät niiden käytöstä entistä sujuvampaa. Ohjeiden avulla kämppien markkinointi on helpompaa niillekin, jotka eivät ole kämpppiä aiemmin käyttäneet.

Toisena projektina lähdin tutustumaan kansainvälisiin sekä kotimaisiin digitaalisiin ajanvarausjärjestelmiin ja kartoitin niiden sopivuutta Retkeilyliitolle. Lähetin kyselyitä järjestelmäpalveluita tarjoaville yrityksille ja kokosin raportin, jossa arvioidaan eri vaihtoehtoja sekä niiden toimivuutta ja kustannuksia. Työ antaa pohjan päätöksenteolle ja auttaa valitsemaan käyttöön parhaiten sopivan järjestelmän.

Sitten valjastin vahvuuteni hyötykäyttöön ja aloin päivittää Suo-

Facebookin kävijäseuranta maaliskuussa.

men Retkeilyliiton sosiaalisen median kanavia, ja jo lyhyessä ajassa saavutettu kasvu on rohkaiseva: Instagramissa seuraajamäärä

on kasvanut 15 henkilöllä ja Facebookissa 22 henkilöllä. Kattavuuden muutokset helmikuun ja maaliskuun välillä ovat huomatta-

vat. Helmikuussa kattavuus oli 214 henkilöä ja maaliskuussa 2600 henkilöä (1115 % nousu)! Kattavuudella sosiaalisessa mediassa tarkoitetaan, kuinka moni ihminen näkee julkaisun. Lisäksi maaliskuun aikana julkaisujen katselukerrat ovat nousseet 523 %.

Jatkoa on luvassa, sillä huhtikuussa toteutan 30 päivän julkaisu-suunnitelman, jossa pyritään hyödyntämään monipuolisesti erilaisia julkaisutapoja, tarinoita, seinäpostauksia ja videopätkiä. Tavoitteena on kasvattaa seuraajamääriä, parantaa julkaisujen kattavuutta ja lisätä näkyvyyttä entisestään.

Sosiaalisen median osalta on tärkeää tietää, miten sisältö vaikuttaa näkyvyyteen ja kuinka tärkeää on sitouttaa yleisöä oikeilla materiaaleilla. Oikea kohdistaminen ja monimuotoisuus julkaisuissa tuottavat parhaat tulokset ja mahdollisesti keräävät nuorempaa seuraajakuntaa ja tulevaisuuden retkeilijöitä.

Näiden projektien kautta olen saanut arvokasta kokemusta viestinnän, markkinoinnin ja käytännön kehittämisen saralla, mikä antaa vahvan pohjan tulevaisuuden työtehtäviin.

Marjaana Munukka

Kansainvälistä Luonnonystävien päivää vietetään taas syyskuussa

Kansainvälisten luonnonystävien järjestön NFI:n kaikki jäsenjärjestöt kutsutaan jälleen viettämään

Luonnonystävien päivää 5.–28. syyskuuta. Kannustamme kaikkia paikallisyhdistyksiä käyttämään tätä kansainvälisen toiminnan tee-

maa syyskuun tapahtumissaan.

Tapahtuma voi olla vaikkapa ohjattu kävely tai patikointi, kiinnostava luento tai ympäristöprojekti. Paikallisyhdistys voi järjestää retken lähiuuntoon, luonnonsuojelualueelle tai kansal-

lispuistoon. Jos mahdollista, hyödyntäkää myös yhdistysten ja liiton omia majoja.

Kertomukset toteutuneista tapahtumista kuvineen voi lähettää liittoon syyskuun loppuun mennessä (toimisto@suomenretkeilyliitto.fi). Teksti käännetään englanniksi ja toimitetaan edelleen julkaistavaksi NFI:n omissa kanavissa. Tehdään Suomen toimintaa tunnetuksi sisarjärjestöillemme!

Lisätietoja:
Emilia Lehtomäki,
puh. 045 136 9744 ja
Tuula Riikonen,
puh. 045 6627156

Suomen Retkeilyliitto ry on jäsenenä kansainvälisten luonnonystävien järjestössä **Naturefriends International (NFI)**, joka on perustettu vuonna 1895. NFI on kattojärjestö, johon kuuluu noin 45 eri maissa toimivaa jäsenyhdistystä. NFI on 350 000 jäsenellään yksi maailman suurimmista kansalaisjärjestöistä. NFI on osa Green 10 -verkostoa, johon kuuluu Euroopan kymmenen suurinta ympäristöjärjestöä. NFI:n sisällä toimii nuorten luonnonystävien järjestö **International Young Naturefriends (IYNF)**, joka kokoaa eri maiden nuoria yhteen. Järjestö organisoii nuorille valmennustilaisuuksia, joissa käsitellään muun muassa ympäristönsuojelua ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia. IYNF piti viime helmikuussa valmennustilaisuuden Kuusamon Oivangissa ja osallistujia oli yhteensä 26 peräti 12 eri maasta. Lue lisää: www.nf-int.org ja www.iynf.org

Vinkki: lue lehtiä ilmaiseksi

E-kirjasto-sovelluksessa on tarjolla suuri valikoima erilaisia aikakauslehtiä – ja aivan ilmaiseksi. Sovellus toimii tabletilla ja puhelimella, joten sitä ei voi käyttää esimerkiksi kannettavalla tietokoneella. Toinen edellytys on, että oma kotikunta on liittynyt E-kirjastoon.

Sovellus ladataan Google Play -kaupasta tai Apple App Storesta. Ensi kertaa käytettäessä sovellukseen kirjaututaan vahvalla tunnistautumisella, jolloin käyttäjän kotikunta tunnustetaan.

Lehtivalikoimaan kuuluu mm. Retki, Suomen Luonto, Erä, Linnut, Nuorten luonto, Viherpiha, Kotipuutarha ja Vapaa-ajan kalastaja. Antoisia lukuhetkiä!

Suomen Retkeilyliiton tapahtumia

Kaikkien yhdistysten jäsenet ympäri Suomen ovat tervetulleita Retkeilyliiton järjestämiin tapahtumiin. Tarkemmat tiedot liiton tiedotteista (www.suomenretkeilyliitto.fi) sekä paikallisyhdistysten jäsenviesteistä.

2.-4.5.2025 Ukkojen luontoretki Orivedellä

Tukikohtana on Kielokallion metsopirtti osoitteessa Piikkiläntie 87, 35300 Orivesi. Pitkävesi-järven rannalla sijaitsevassa talossa on majoitustilojen lisäksi mm. kylpypalju ja tulipaikka. Ilmoittautumiset: richard.rosling@kolumbus.fi, puh. 0504081158. Osallistumismaksu on 50 euroa ja se maksetaan Suomen Retkeilyliiton tilille FI66 15213007119458 viitenumera 13602. Osallistumismaksu sisältää ruokailut, majoituksen sekä nuotiomakkarat.

24.-25.5.2025 Retki Perämeren kansallispuistoon

Jähti-alus lähtee Kemlin sisäsatamasta lauantaina klo 10 kohti Selkä-Sarvea. Lounas laivalla. Saarella tutustutaan luontopolkuihin, saunotaan ja vietetään aikaa esim. saaren nuotiopaikalla. Mahdollisuus uintiin ja kalastukseen. Majoittuminen on teltoissa eli omat teltat ja makuupussit mukaan! Ottakaa mukaan myös omat eväät lauantai-illaksi ja sunnuntaiaamuksi. Sunnuntaina lähdemme aamutoimien jälkeen noin klo 9.30 kohti Pensaskaria, jossa saareen tutustumiseen on aikaa noin kolme tuntia. Syömme lounaan laivassa ja palaamme Kemiin klo 18 mennessä (säävaraus).

Retken hinta omatoimisilta telttamajoittujilta on 148 euroa (sis. lounaan ja kahvit molempina päivinä). Laivan majoitustilat ovat jo täynnä, ja laivassa majoittuvat maksavat 183 euroa (sis. myös aamiaisen laivalla sunnuntaina). Ilmoittautumiset ja lisätiedot: pmuje@hotmail.com.

18.-24.7.2025 Pyöräretki Keski-Suomen alueella

Suunnitteilla alustavasti pyöräretki Keski-Suomen alueella 18.7.-24.7.2025 teemalla kulttuuria liikkuun, katsellen ja kokiin. Tiedustelut sähköpostitse: armi.salenius@gmail.com.

Tunne luontosi!

SUOMEN LUONTO

Ajankohtaista luonto- ja ympäristötietoa, kiinnostavimmat retkikohteet ja upeita luontokuvia!

Lehti + digi/3 nroa
21,40 €
suomenluonto.fi/tilaa

Tutustu nyt!

Suomen Luonto on luonnonystävän ykköslehti, jonka tuotot käytetään luonnonsuojelutyöhön.

JAAKKO VÄHÄMÄKI / VASTAVALO

MERIHENKINEN RETKI RAUMALLE JA EDUSTAN SAARISTOON PE-LA

22.-23.8.2025

Lahti pe klo 9.30
Paluu la klo 22

Tule mukaan kokemaan vanhan Rauman ja saariston lumo!

Matkan hinta sisältää meno-paluun Järvenpäästä linja-autolla, majoituksen(+aamiaisen) sekä ohjelman:
Perjantaina: lähti Järvenpäästä klo 9.30 + 1,5h opastettu kierros Vanhassa Raumassa, majoittautuminen 2-hh Hotelli Kalliohovissa ja vapaata aikaa.
Lauantaina: linja-auto kyyti satamaan, päivän charterlaivakierros saaristossa, mm. Kylmäpihlajan saari, Kuuskajaskarin entinen sotilassaari, jossa opastus ja lohikeittolounas + paluu Järvenpäähen klo 22.
Muut ruokailut omakustanteisesti.
Retken järjestää Järvenpään retkeilijät. Yhdistys ei ole vakuuttanut osallistujia, joten jokaisen tulee huolehtia omasta vakuutusturvastaan.
Ilmoittautuminen 19.5. mennessä.
Kerro samalla huonekaveri ja erityisruokavalliot.
mervibordi@gmail.com tai puh. 040 5049 231

Hinta JÄSENILLE 195 €

Tapahtumakalenteri

■ Espoon

Retkeilijät (ER)

5.4. Luonnon havainnointia ja retkielämää Stenbackassa vähenevän kuun aikaan

30.4.–1.5. Kevään ja työn juhlaa luonnon helmassa

17.5. Pyöräretki eri kulttuurikohteissa Espoossa

Kesäkuussa laivaretki Espoon saaristossa

6.9. Syysauna kuutamokelillä puron tai järven äärellä

07.12. Joulujuhla Stenbackassa

26.12. Tapanin taaperus Nuukiossa

Tapahtumien yhteyshenkilöt: armi.salenius@gmail.com tai hilkka.laitinen@gmail.com, puh. 0440 500 354, tai pertti.mikkela@gmail.com, puh. 0400 475 254, tai Juha Saارينen pj. puh.0451 262 707. Nettisivu: www.trekkari.fi. Seuran tukikohta Nuuksion Stenbacka. Hilkalla on tilauskalenteri.

■ Helsingin Työväen Retkeilijät (HTR)/Helsingin Luonnonystävät

16.8 klo 10 alkaen Mustikka-maa-Korkeasaari teemalla "Helsingin saaret tutuksi". Tarkemmat tiedot myöhemmin.

23.10. klo 17 Sääntömääräinen syyskokous Hakaniemen Paasitalossa. Kahvitarjoilu.

Tiedustelut/ilmoittautumiset: Eila Oranen 0407344913 oranen.eila@gmail.com

■ Hämeenlinnan Retkeilijät (HäRet)

26.4. Kevättalkoot Vanajanniemen kämpällä alkaen klo 10.

11.5. Aamupäiväretki Aulangolla, lähtö luontoliikuntakeskuksen parkkipaikalta klo 10.

24.5. Kevättalkoot Padasjoen kämpällä alkaen klo 10.

7.6. Aamupäiväretki Lepaalla, kokoontuminen Lepaan laivarannassa klo 12.

20.6. Juhannuksen vietto Vanajanniemen ja Padasjoen kämpillä

12.7. Mato-ongintakiset Vanajanniemen rannoilla klo 10–13, lähtö kämpän rannasta.

12.7. Perheiden retkeilypäivä Vanajanniemen kämpän ympäristössä alkaen klo 13.

20.7. Aamupäiväretki Ahvenistolla, lähtö toimintapuiston parkkipaikalta klo 10.

17.8. Aamupäiväretki Aulangolla, lähtö graniittilinnan pihasta klo 10.

30.8. Suomen luonnon päivän vietto maastossa ja kämpillä aiheena "Nuku yö ulkona". Samalla kesäkauden päättäjaiset ulkoilun ja letunpaiston merkeissä Vanajanniemen kämpällä alkaen klo 14.

14.9. Kuukausiretki Varikonniemessä ja rantareitillä, lähtö rautatieasemalta klo 10.

27.9. Retkipäivä Evolla ja Taruk-sessa, illanviettoa seuran kämpällä, kokoontuminen Evokeskuksella klo 12.

19.10. Aamupäiväretki Ranta-reitillä ja Kaupunginpuistossa, lähtö kirjaston P-paikalta klo 10.

Syys-lokakuussa "Auruskeppitalkoita"

15.11. Syyskokous Vanajanniemen kämpällä alkaen klo 12, jonka jälkeen perinteinen puurojuhla. Kesäkauden edulliset saunapäivät Vanajaniemessä joka tiistai ja lauantai.

Lisätietoja: <https://hameenlinnanretkeilijat3.webnode.fi/> ja FB <https://www.facebook.com/HameenlinnanRetkeilijat/>

■ Järvenpään retkeilijät (JäRet)

27.4. klo 13 Tammirannan kevättalkoot, Ei ilmoittautumista. Lisätiedot: Hannele, puh. 040 504 8296 ja Erkki, 0400 614 899. Tarjolla simaa ja munkkeja.

7.5. Jäkälä- ja sammalretki Vanhankyläniemessä, kokoontuminen Tammirannassa klo 18.

13.–18.5. Pyöräretki Viroon, ryhmä on täynnä. Tiedustelut Erkki Sivula, puh. 0400 614 899.

25.5. klo 11–16 Vipinä Vanhankyläniemessä, yleisötapahtuma.

7.–8.6. Kesäleiri Nykiön retkeilymajalla Hyvinkäällä, ilmoittautumiset viimeistään 4.6. Paulalle, tiirakaripaula@gmail.com.

11.6. klo 17.30 Retkiruokakurssi Tammirannassa, ilmoittautumiset Mervi Bordille 23.5. mennessä (mervibordi@gmail.com tai puh. 040 5049 231).

14.–15.6. Melontaretki Päijät-Hämeen Rautavedellä, ryhmä on täynnä. Tiedustelut Richard Rosling, puh. 050 4081 158.

5.7. Puistobluesin pyöräparkki 22.7. klo 19 Krapin kesäteatteri "Suurenmoista!", lipun hinta jäsenille on 35 euroa ja muille 42 euroa. Ilmoittautuminen viimeistään 4.6. hannele.polla@kolumbus.fi tai 0405048296.

27.7. Pyöräretki Nukarinkoskelle, lähtö Tammirannasta klo 10.

8.–10.8. Viikonloppuretki Nuuksioon, osallistumismaksu 25 euroa, ilmoittautumiset viimeistään 30.7. puh. 040 504 8296 tai hannele.polla@kolumbus.fi.

22.–23.8. Merihenkinen retki Raumalle ja edustan saaristoon, ilmoittautumiset 19.5. mennessä mervibordi@gmail.com tai puh. 040 5049 231.

12.–21.9. Ruskaretki Levi-Ylläkselle, ilmoittautumiset ja lisätiedot: Erkki Sivula, puh. 0400 614 899.

Iltsuunnistukset 6.10., 13.10., 20.10. ja 27.10., alkaen klo 18, ilmoittautumiset: erkkisivula1@gmail.com tai puh. 0400 614 899.

Marraskuussa Kaamosherkuttelu-viikonloppuretki

Lisätietoja: Hannele Pöllä, puh. 040 504 8296, www.jarvenpaanretkeilijat.com,

FB: @JarvenpaaRetkeilijat

■ Kangasalan Retkeilijät (KangRet)

11.3. klo 17 Kevätkokous, JHL:n toimitila Ainontie 2

10.4. klo 15 Iltapäivänvietto Pikku Herityssä Valkeakoskella, Heritynniementie 127, 37600 Valkeakoski. Perinteikäs iltapäivä saunoen, jutellen ja makkaraa paistaen. Tilavuokra kerätään paikan päällä.

26.4. klo 9 Torpan talkoot, pihahommia ja kunnostustöitä Torpalla.

3.5. klo 9 Etsimme mystisen hämeen kylmänkukan, kokoontuminen Ainontien parkkipaikalla, missä tasataan autokunnat ja suunnataan kohti Lammin Hevosentieretämmäkeä. Kyytitiedustelut Risto Mäntylä, 040 8289146.

29.5. Helatorstain ulkoilupäivä Torpalla

Heinäkuussa sauvakävelyä.

14.8. klo 15 Iltapäivä Pikku-Herityssä. Mahdollisuus kastaa talviturkki!

27.9. Kesäkauden päättäjaiset torpalla

Puheenjohtaja, yhteysmies Risto Mäntylä, puh. 040 828 9146 tai mantylaristo@gmail.com

■ Karjalan Retkeilijät (KR)

22.–27.4. Lintupainotteinen matka Länsi-Viroon, RR/Suomen Retkeilyliitto

Patikka- ja Linturetkiä huhti- ja toukokuussa. Lisätietoja Leevi Martikainen 040 021 8207 tai leevi.martikainen@gmail.com

15.–18.5. Kummiseuraretki, Vihdin Retkeilijät. Majoittuminen Enä-Sepässä. Lisätietoja ja yhteiskyöttäjät järjestelyt Ilmo Nousiainen p. 050 543 1954.

20.–21.5. Naisten kevätkirmailu Hopealahdessa, ilmoittautumiset ja lisätiedot Tuula Riikonen 045 662 7156 tai riikotupu@gmail.com.

15.–19.6. Kämmeikkäretki Länsi-Viroon. Peruutuspaikkoja voi tiedustella Juha Hämäläiseltä 050 592 811 tai juha.hamalainen@kotiporrti.fi.

Heinän niitto ja risukon raivausta Tuupovaaran Herajärvellä, lisätiedot Raisa Simola 040 761 8017 tai raisa.simola@gmail.com.

19.–20.7. Lakkaretki ja onkikisa Ukonjoella. Tiedot tarkentuvat myöhemmin. Ilmoittautuminen ja lisätiedot Ilmo Nousiainen 050 543 1954.

Retki kesäteatteriin. Esityspaikka ja -aika tarkentuvat myöhemmin. Lisätietoja ja ilmoittautuminen

Leila Pursiainen 045 261 9582 tai pursile@gmail.com.

Niittotalkoot Tuupovaarassa, lisätiedot Tuula Riikonen 045 662 7156 tai riikotupu@gmail.com.

Mahdollinen sieni- ja kulttuuripainotteinen matka Etelä-Viroon. Lisätietoja toteutumisesta Juha Hämäläinen, p. 050 592 811.

15.8. Joen yö, Karjalan Retkeilijöiden toiminnan esittelyä, lisätiedot Harri Lemmetyinen.

30.8. Suomen luonnon päivä, retkeilyä, sienestystä. Lisätietoja Juha Hämäläinen 050 592 811 tai juha.hamalainen@kotiporrti.fi

6.–13.9. Ruskaretki Pyhä-Luoston kansallispuistoon. Retken tiedot tarkentuvat. Ilmoittautuminen alkaa kevätkokouksen jälkeen. Lisätietoja Ilmo Nousiainen, 050 543 1954

19.–21.9 Puolukkaretki Ukonjoelle, avoin myös ei-jäsenille. Lisätietoja Ilmo Nousiainen.

17.–19.10. Viikonloppu patikoiden, Ukonjoki tukikohtana. Lisätietoja Ilmo Nousiainen.

15.11. Syyskokous ja pikkujoulu Hopealahdessa, lisätietoja Ilmo Nousiainen.

Lisätietoja: Ilmo Nousiainen, p. 050 543 1954, <https://karjalanretkeilijat.yhdistysavain.fi/>

■ Kuopion Retkeilijät (KURet)

La 19.4. Pääsiäistulet Koivulasaa. Vapaamuotoista ohjelmaa ja kahvittelua. Aloitellaan klo 12.

Ma 28.4. Koivula kesäkuuntou. Siivotaan paikat ja aloitellaan kesän toiminta tukihodassamme. Aloitellaan klo 10. Tarjolla ainakin kahvia ja soppaakin saattaa olla katettuna.

3.–4.5. Liittokokous Nuuksiossa La 17.5. Linturetki Savisaaressa klo 10, oppaana Ilkka Markkanen. Kokoonnutaan Koivulan pihapiirissä. Lopuksi kahvitellaan.

Ma 26.5. Tutustutaan Savisaaren puustoon. Klo 16.30 kokoonnutaan roskakatoksen luona. Oppaana asiantuntija kaupungin puutarhalta.

Su 15.6. Luonnonkukkien päivä Koivulassa klo 13.

Kesän ohjelmassa: Tutustuminen Riuttalaan, kirkkovenesoutua säiden salliessa, lähiretkiä Kuopion ympäristöön.

29.–31.8. Viikonloppuretki Kotkaan. Tutustutaan kaupungin puistoihin ja nähtävyyksiin. Ilmoittautumiset 31.5. mennessä. Lisätiedot Rauni 040 589 7238.

Lisätietoja: Pauli Komonen, puh. 0400 350 515, www.kuopionretkeilijat.fi.

■ Kuusankosken Retkeilijät (KuuRet)

Harvointialkoot hautausmaalla huhtikuun lopulla.

13.5. Kuukausikokous

Kesän avajaiset Sompasella touko-kesäkuun vaihteessa.

Kesäteatteri Jaalan uudessa areenassa heinäkuussa, Taisto Tammi, ilmoittautumiset pirjoam.ojala@gmail.com.

2-päiväinen matka Savonlinnaan elokuussa.

Ilmoitathan oman sähköposti-osoitteesi yhdistykselle: kuuret.jasenasiat@gmail.com tai jos sinulla ei ole sähköpostia, kerro siitä puh. 040 542 5960.

Lisätietoja: Simo Korpelainen, puh. 040 761 7368 tai kuuret.jasenasiat@gmail.com

www.kuusankoskenretkeilijat.nettisivu.org

■ Länsi-Karjalan Retkeilijät (L-K R)

24.5. Elämispäivä Outokummun Erä- ja Luontokeskuksessa + alueen 30. juhlatoukokuussa.

Pyöräillen Rääkkylässä Kareliapoluilla heinäkuussa.

16.8. Ui-juokse-kävele-tapahtuma yhteistyössä Outokummun liikuntatoimen kanssa Särkiselän alueella.

16.11. klo.14.00 Syyskokous ja pikkujoulu Kirvolla, Koulukatu 7, Outokumpu

Lähialueen retkiä: Kokkomäki, Kolovesi, Makkarasärkät Vaikkojoella.

Lisätietoja: Anne Kuokkanen, puh. 044 7559445

■ Riihimäen Retkeilijät (RiRet)

Lintujen kevätmuuton seuranta Sammaliston lintutornilla

Kaupungin siivoustalkoot toukokuussa

Kesäkauden avajaiset

Kevätpyöräily toukokuussa

11.6. klo 8–19.30 Kesäretki Teijoon, lähtö klo 8 Riihimäen

Vanhalta linja-autoasemalta, Torikatu 3.

3.7. klo 18 Kesäteatteri, "Helppo Ero", Riihimäen kesäteatteri. Lippuja varattu 40. Sitovat ilmoittautumiset 20.5. mennessä anneli.v52@gmail.com tai puh. 040 766 4201

Ulkoilupäivä elokuussa **Ruskaretki esim. Sallaan, syyskauden avajaiset, syysretki** syksyllä

Syyskokous ja puurojuhla marraskuussa Ilmoittautumiset: Anneli Vähämaa, anneli.v52@gmail.com tai puh. 040 766 4201

Lisätietoja: pj. Pirjo Vihtilä, puh. 050 352 2253, pirjo.vihtila17@saunalahti.fi

www.riihimäenretkeilijat.yhdistys-avain.fi

Seuraa tapahtumia Aamupostin Seurat ja järjestöt -palstalta.

■ Rovaniemen

Retkeilijät (RoiRet)

Huhtikuussa **hiihtovaellus ja ulkoilu/pilkkitapahtuma**

Toukokuussa **Pyörät kuntoon**

-tapahtuma ja **suunnistusta**

24.–25.5. Laivaretki Perämeren kansallispuistoon

Ilmoittautumiset pmu@hotmail.com 31.3. mennessä.

11.5. Äitienpäiväkävely

Kesäkuussa Suomen Retkeilyliiton

majataalkoot, geokätköilyretki, kalastustapahtuma

Heinäkuussa **frisbeegolf-ilta**

Elokuussa **pyöräretki ja kesävaellus**

Syyskuussa **ruskaretki**

4.–10.10. Vaellusmatka Itävaltaan. Matkan hinta 1590 €/2-hh.

Muutama paikka vapaana. Tiedustelut Hannu 040 588 1439.

Lokakuussa **kaamospatikka ja seurapeli-ilta**

Marraskuussa **syyskokous ja pikkujoulu**

9.11. **Isänpäiväretki** Joulukuussa **joulukuusen- ja joulumielenhakuretki.**

Tapahtumien päivämäärät tarkentuvat myöhemmin. Lisätietoja: Seppo Vähätaini, 0400 231 594 tai rovaniemenretkeilijat@gmail.com.

■ Salpausselän Samoojat (SaSa)

La 26.4. **Retki Luonnontieteelliseen museoon Helsinkiin.** Juna lähtee Lahdesta klo 12.19. Museossa opastettu kierros "Suosikit, helmet ja aarteet yhdessä paketissa". Ilmoittautuminen aune.kurki@elisanet.fi tai 040 596 1200.

Toukokuussa **Kevätkukkaretki maastoon ja Runokurssi ja kilpailu jäsenille, aihe "Luonto ja rakkaus".**

To 5.6 klo 17 Terveysmetsä-

kurssi. Lähtö: Koneharjunkatu

5. Kierretään terveismetsän Metsälentki Kintterönlammen kautta.

Ilm. tuula.hauhia@dnainternet.net

ja 040 708 2575.

La 14.6. Vesijärven ympäriajo

(Lahden Kaleva). Kokooneminen

klo 9 Jalkarannantien parkkipaikalla

Pikku-Vesijärven kohdalla. (5 €, sis. juotavat ja makkarat). Tiedustelut

helena.nurmio@gmail.com tai

puh. 040 043 2099.

Heinäkuussa iltapatikkaretki

Linnaistensuolle, Juha Hultkonen,

juhah56@gmail.com sekä

Retkeilijän ensiaputarvikkeet ja

-taidot, pieni tietopaketti. Retkeilään samalla maastossa.

Elokuussa **Yllätysretki**, kohde

Vesijärven tienoilla, ja **Kesäpa-**

tikkaretki Hollolan Miekkiön Hani-

järvelle tai Suomen luonnonpäivän

merkeissä tapahtuma Tuohirannan

leirikeskuksessa.

Syyskuussa **Liikuntaretki Ravik-**

sen Rentoon (maastoliikuntapol-

ku Vanhalla Raviradalla) ja **retki sopivaan sienimaastoon.** Retkistä tarkemmat ajankohtaiset tiedot jäsenille sähköpostitse, FB-sivuilla sekä kotisivulla: www.salpausselansamoojatsalsa.yhdistysavain.fi.

Lisätietoja: Aune Kurki, puh. 040

596 1200 tai Tuula Hauhia, puh.

040 708 2757.

■ Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät (TMMR)

Yhteyshenkilöt: Tuula Touru, puh.

040 502 9399 ja Kerttuli Karonen,

puh. 050 565 8883.

■ Tiurahovin

Ystävät

Markku Lindgren, puh. 045

1235370 tai markkulind-

gren.1515@gmail.com

■ Vihdin

Retkeilijät (ViRet)

19.4. Kurkimmuutto – Vanjärven

lintutorni (Stemmalta lähtö klo 8).

3.–4.5. Liittokokous Nuuksiossa.

Yölaulajat/Yökukkujat- iltayöretki (päivä ilmoitetaan myöhemmin).

2.–4.5. Ukkojen luontoretki

Orivedellä (SRL).

15.–18.5.25 Kummiseuratapaa-

minen (ViRet, L-KR ja KR) Vihdissä.

Majoittuminen Ojakkalan Enä-

Sepässä. Ilmoittautuminen 15.4.

mennessä Riitta Ojanne, mriojan-

ne@gmail.com, puh. 040 8425 383.

Tikkupeli-ilta (kerran kuussa).

6.5./20.5. Keilaus Vihti Bowlingis-

sa klo 14–15.30 (joka kuukausi).

Mahdollinen päiväretki Porvooseen

(pvm katsotaan myöh.).

Kesäkuussa **Pentalan museosaa-**

riretki ja 22.6. Juhannusjaloitte-

lu Suolikkaalle iltapäivällä.

Heinäkuussa **marjaretki ja mah-**

dollinen "Tiluksilla"-käynti.

Elokuussa **Petankki/Mölkky-pelit.**

2.–3.8. ViRetin retki Turkuun.

30.8. Suomen Luonnonpäivä.

Syyskuussa **Puolukkaretki Ukon-**

joelle.

13.–9.9. Ruskamatka Ylläs-Pallas

(TiurYst).

Lokakuussa **jäsenilta, Klassarin-**

kierros kuutamokävelynä.

Marraskuussa **sääntömääräinen**

syyskokous, mahdollisesti

iltakeilaus Vihti Bowlingissa ja

Hiisivalkeat Stenarissa (ER).

Joulukuussa **Jouluinen jäsenilta**

(pvm ja paikka ilmoitetaan lähem-

pänä) ja **Kaamosmatka (TiurYst)**

26.12. Tapanin taaperrus (ER).

Lisätiedot: Riitta Ojanne, mriojan-

ne@gmail.com

www.vihdin-retkeilijat.fi

■ Nuuksion kansallispuistoyh-

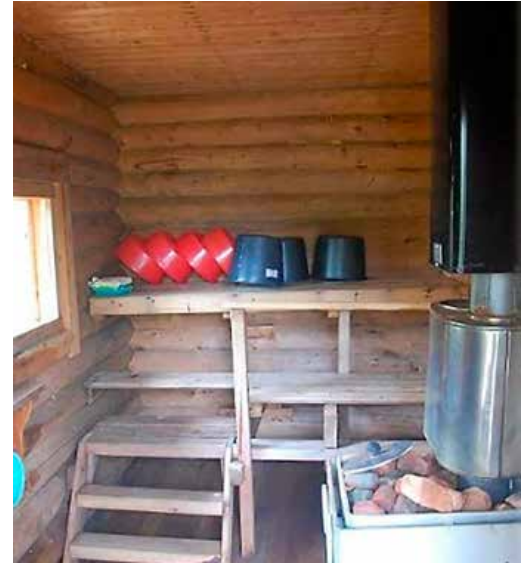
distys NUUKA ry

30.4.–1.5. Työn, luonnon ja kevään

juhlaa Stenbackassa yhdessä ER:n

kansalla. Lisätietoja: Hilikka Laitinen,

hilikka.laitinen@gmail.com

Käkkälön kämppä on kalamiehen mieleen

Käkkälön kämppä sijaitsee aivan kalaisan Käkkälöjen vieressä ja se on mainio paikka kalastukseen, marjastukseen ja hillastukseen. Alueella ei ole merkittäviä ulkoilureittejä, vaan taitava luonnossa tarpoja löytää omat reittinsä. Kämpän ympäristön maasto on vaihtelevaa suota, metsää ja järviä.

Kämppään mahtuu yöpymään kerrossängyissä neljä henkeä. Kämpässä on kamiinalämmitys ja kaasuhella. Sauna on rakennuksen toisessa päässä. Pihapiirissä on telta-

paikkoja. Vesi otetaan viereisestä Käkkälöjoesta.

Kämpä on käytössä vain kesäkuusta syyskuun loppuun.

Lisätietoja: <https://suomenretkeilyliitto.fi/majat/kakkalo/>.

Varaukset ja tiedustelut: Suomen Retkeilyliiton toimisto, puh. 045 1369 744 tai toimisto@suomenretkeilyliitto.fi.

Kuvat: **K Halme, I Nousiainen, U Suhonen**

